

308788

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3, చెన్న పట్టణము 1916 నం. జూలై నెల 17 వ తేది సోమవారము NO 91
సంపుటము. 3. సత్య నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ త్వితీయ 3. సంచిక ౯౧

అమృతాంజనము

తన్ని నొప్పులకు పరమామృత
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.
ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము
తలనొప్పులమాన్వను, వాయువుపోట్ల బోగొట్టునా
కార్యపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టునా
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
సువాసన గలిగి యుండును.
దీనిని విజేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు

అమృతాంజనము డిపో, ౬౭ తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు

Silks!

Silks!!

Silks!!!

అద్భుతం!

హరికళా హరికళా పరిశ్రమ అందమగు కుటుంబ సభ్యుల కిష్టమగు ది. చక్కని తన శరీరసౌందర్యము
ను సులభము కల్గుచున్నట్లు ప్రయత్నించుచున్నాడు. సుశరీరమునకు అందము తెచ్చు కుటుంబసభ్యులకిగా మనము ధరించు
విశుద్ధ పరిశ్రమ మైనది. అందుచే జ్యోతిర్మాతగారును, మా స్వలాభము కొరకును, జపాన్, మారత్, బెంగళును
మాన్యును స్థలములందు మేలైన పట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన అంచులలో (నెల్లారంచు, గోరంచు, వజ్రాంచు,
మామిడించు, దిండికిరీ అంచు బగ్గెరా) ఎక్కువసాధ్యము, తిలుచు, తిరుగు, మృదువుగల, ఖండువాలు, చీరలు, పంచ
అను, కోటుతానులు, కలగుడ్డలు బాగునగునవియు నేయుచున్నాము. ఇదివరలో మావద్దబట్టు ఖరీదుచేసిన వారిలో
కలగుర్తుండి మాకు చేసిన యోగ్యతాకర్తములే మేము తయారుచేయు. బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము.
అలయువాడు ఈక్రింది చిత్రవామాకు వ్రాయవలెను.

ఖరీదు	వెడల్పు	పొడవు	
	అంగుళములు	గజములు	
12-0-0	47	8	మారత్ పట్టు ఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలగులోను
10-0-0	47	8	మారత్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోల్డెన్ కలగులోను
7-8-0	47	8	జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు
11-4-0	27	5	మారత్ పట్టు కలగుడ్డ, తెలుపు గోల్డెన్ కలగులోను
11-4-0	32	5	మారత్ పేక కలగుడ్డ, తెలుపు, గోల్డెన్ కలగులోను
8-12-0	32	5	జపాన్ పట్టు కలగుడ్డ, తెలుపు.
8-0-0	54	1	జపాన్ పట్టు కోటుగుడ్డ, తెలుపు.

(10.6-16)

ముప్పన పోమరాజు, పెద్దాపురం, గోదావరిజిల్లా

తామర తైలము

తామర, తీట, గజి మొదలగు వానికి వేరెత్తినది

తామర ఒకవిధమైనపురుగువలన చర్మముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, గోళ్లలోగాని, పుట్టవచ్చును.

పురుగులలోని భేదమునుబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములుగలవు.
రాజా రాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాశకములగు చాల
మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక
యేండ్ల నుండియున్న తామర నాలుగైదుసార్లు రాచినతోడనే
పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసి యున్నారు.
కావున తామర, తీట, ఏనుగ గజి మొదలగునవి గలవారందరు
ఈతైలమును ఒక సారివాడి చూడగోరెదము. వెల 0-4-0.
దీనినిరాచిన మంటయొండదు. చర్మమునలుపెక్కను. పుండుపడదు.
అమృతాంజనం డిపో 6 తంబు శెట్టివీధి జాజ్జిటవును, మద్రాసు.

Magic Cure! Marvellous efficacy!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills - - - 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు
బాయిలర్లు కామెర్సియల్"ను యువయో
గింపవలయును. దానినుపయోగించిన బాయి
లర్లు శ్రుక్కు పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా
లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్ ఫ్రేమ్స్కు
చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న
గొట్టములనున్న శ్రుక్కు పట్టుకుండగను
సుభ్రముగా నుంచును. ఈ కామెర్సియల్
యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి
బాయిలర్లు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు
క్రొత్తవానివలె నుండును.
దానియొక్క యువయోగమును గురించి
యు సలహాను గురించియు అసలుయేజంట్లకే
వ్రాయవలయును
5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 25-0-0.
ది రిలయన్సు పౌండ్లీ అందు
389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు
తపాలపెట్టె నెం 553 రు మద్రాసు
(వె కామెర్సియల్ గోడనప్పుడు ఈ కత్తిక
పేరుకూడ నుపయోగించునట్లు.)

చాల శ్రేష్ఠమైన ముక్కుపోడి.
చలము 1-కి రు. 0.1-2, పిశ్త 1-కి 2-0-0
సుగంధ ముక్కుపోడి
బుడ్డి 1-కి 0.4-0 దణక 1-కి రు. 2-0-0
కే. పొన్నురంగ మొదలియారు,
ముక్కుపోడి వ్యాపారిలు,
రోడ్డువాళ్లు నెం. 175, మద్రాసు.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతి శ్రుక్కుకట్టినాము
నందును ఆంధ్రప్రదేశ్కు క్రొత్త చందాదార్లను
కుదుర్చ గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,
పోస్టువాళ్లు 212 మద్రాసు
అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.
వ్యవస్థాపకము.

వృత్తాంత లేఖలు

రాజమహేంద్రవరము వార్తలు.

(మాస్కోయ విశేషముల వర్తమానంబు)

కాలశిథి.

రాజమహేంద్రవరము జూలై 16:- వర్షములు ఆకాశము పిల్లిపిడిగా మురియుచున్నది. గోదావరి మునులు గానుండునట్లు పూటగా నీవంతర్వరము రాలేదు. ఈదగాలి చుట పట్టణములోను జ్వరముతోడను జలుబుతోడను నిండి యున్నది.

కాలశి

రాజకీయ కలకాలాధ్యక్షులగు ఓ. జె. కూల్చేగారిని వెన్నుపురి రాజకీయ కలకాలము ఇంగ్లీషు ప్రాధాన్యము నయి మించిన సందర్భమున కుక్కిరమునాడు కాలేజి విద్యార్థులును, తనిబాండు వాడు మెట్టాపు భోజనశాల విద్యార్థులును పిడుకొంటున్నందు జరిపిరి. బ్యాండుతో దొరగారిని చారిత్తవహించుచుండి తెచ్చి పున్నమలికాలంకృతుల గావించి క్యాపతి కుబ్జరావులకుగారి యాజమాన్యము క్రింద పోక సభను గావించిరి. తరువాత విద్యార్థులును, వద్రాది ను బ్యాచులకును కలకాలము దొరగారి గుణగణములను జ్ఞాపించుచు సభ్యుల బాండ్లనువదులు, గీర్వాణాంధ్రములందును జరిపిరి. మెట్టాపుదొరగారి తరువాత బాజుర ప్రేమను సంపాదించినవాడు కూల్చేగారిని గొంకరే. వారు మహానరములు. కవిత్వము, చిత్రలేఖనము, సంగీతము మాన్యును విద్యుల యందు బహు ప్రవీణులు. రాజమహేంద్రవరమును వీరు తమ మాతృభూమిగ నెంచుకొనిరి.

మృగసింహులిటి.

బాటలెంతి దరిద్రముగ నుండలెనో అంత దరిద్రముగ నున్నది. బాటలపై నీడు మహాదివలె ప్రవహించుచుండును. పురపాలక సంఘమువారు దీనిని గడునింతురు గాక!

భీమవరము వార్తలు

(మాస్కోయ విశేషముల వర్తమానంబు)

స్థానిక శాసన సభ

భీమవరం జూలై 14:- చెన్నుపురి శాసనసభకు ఉత్తర జిల్లా భూస్వాముల ప్రాతినిధ్య సందర్భమున ఎన్నికలు రిగ లేదీ గురువారమునాడు మాతాల్లా ఆఫీసులో జరిగినవి. చాలయంది రయితులు, వోటరులచ్చిరి. ఎత్తుకొట్టి భూదలిరాజు వేంకటపతి రాజుగారికి వచ్చునని తలపడుచున్నది.

రిజిస్ట్రేషన్.

మా గ్రామములో నుమారు 10 నెలలనుండి సుమరిజ ప్రాగ్నగాకన్న తదికల్ల ఆవుల పరసమ్యగారు చల్లపల్లి జడ్జిజిస్ట్రేషన్ గా నియమింపబడిరి. వారిస్థానమున ప్రస్తుతము దళిత జనశ్రద్ధాధము గాను టెంపరరీగా నేర్పట్టు కాబడిరి. వీరు నుమారు టెంపరరీగాని క్రితము కూర్చెల్ల గంగా గాముగారు రామచంద్రపురం బదిలీ కాబడినపుడు ఇచ్చట ఆక్రింద సుమరిజిస్ట్రేషన్ గా టెంపరరీలు పనిచేసిరి. వీరినే సుగల నియమించిరి.

కోర్టులు.

గతనెల 19 తేదీన నూతనముగ మాగ్రామమున అడిమి నల్. డిస్ట్రిక్టు నూతనముగొచ్చు తెలిపబడిరి. అడిమి నల్ నూతనము జి. క్యాపరాజుగారు నెలపుదిగ నెట్టుచేత వారిస్థాన నూతన ప్రాధాన్యము తెలిపి మాన్పాచి. వేంకటరావుగారు నియమించబడి తన మామయినాడు.

బోడిగోధుడు ఆసుపత్రి.

మా గ్రామమున సుబ్బియ్యపల్లెను కోటయ్యవాయును గారికి బదిలీయింపిరి. వీరిస్థానమున ఆసుపత్రికల ఒక ఎల్. ఎమ్. ఎల్. ఉ. నీయుమరిని నిలపబడినది. కాని అట్లు జరుగక ఒక ఆస్పిటల్ ఆఫీసులులే నీయుమరిని. భీమవరం ప్రభుత్వబోధక గాంచి 10 నెల బహుభాషాము, యిట్లుచే కల్లుల చాంబలైయు గతిగియు రవియ్య డివిజన్లో ఆఫీసు ప్రాధాన్యము మొదలుపెట్టి సందర్శనచేసి గతిగియుండియు తోడినెట్టుకొనెట్లె 10 నెల వరకా ప్రభుత్వములె అసిస్టెంటు కమిషనరు గాక బోడిగోధుడు సర్దుచున్నది అనునంతి మాత్రమే గతిగియుండి విచారించును.

హైస్కూలు

నూతనముగ మిషనువారు నెలారంభమున స్థాపించిన హైస్కూలులో ఇదివరకే 400 బాలుకు చేరిరి. ఇంకను చాలయంది చేరనున్నారు. ఆరవస్థానము కూడ తెలుపబడినది.

నీటిపారుదల పంచాయతీలు.

మాతాల్లా కాలా గురుప్రాడి, ఆయిభీమవరం, చెరువమ్మలి గ్రామములలోను ఇరిగేషన్ పంచాయతీలను ఏర్పరచి నారు. వీరియధికారులు మాతాల్లా ఇంకను ప్రకటింపబడలేదు. కాని ఈయాడు గ్రామములకును మూడుంట కాల్పుల మై యాజమాన్య మిచ్చిరట్లు తెలియుచున్నది. పంచాయతీల విషయమై గ్రామస్థులకు సచ్చిచెప్పి పంచాయతీల ఎలక్షన్లు జరుపుదముగ బంగిరిచి మాతాల్లా కాలా తహశీలుదారు గారు ఈవిషయమున వాదనీయు. పంచాయతీలు బాగుగ పనిచేసినయెడల ఇంకనుమరిగొన్ని గ్రామములకు ఈహక్కులు కలుగును. కాబట్టి పంచాయతీదారు నుక్రరీతిని తమవిధులను సెంట్రికల్ బోడిగోధులకును. అట్లుకాక తమలోతాము కలసింది వోట్లడిసయెడల ముందు తమహక్కును పోగొట్టుకొనుటయేగాక నేకతానకు సమ్యములగును గాన యొక్కరీతిని సంపరించెదరు గాక యని కోరుచున్నాము.

గుంటూరు వార్తలు.

(మాస్కోయ విశేషముల వర్తమానంబు)

రివిమ్య.

గుంటూరు జూలై 15:- మాజిల్లాజిస్ట్రేటారు గిరిరావు పంతులు గారు నూతన ఏర్పాటుల ప్రకారము గుంటూరుతాలూకా తహశీలుదారుగ నియమింపబడిరి. జిల్లాజిస్ట్రేటారు తదవని తీసికేయుటవలన నిద్రలు సెక్కును గురుస్తా తేర్పాటు కాబడిరి. ఆపదపులకు రేపల్లెతహశీల్దారుగ నున్న క. బ్రహ్మయ్యగారును గుంటూరు తహశీలుదారుగనున్న చి. నారాయణ ప్రసాదరావుగారును నియమింపబడిరి.

ఆసిస్టెంటు కలెక్టరు.

మా ఆసిస్టెంటు కలెక్టరు జనుంతి రామయ్యపంతులు గారిని చిత్తూరుమార్చిరట్లు తెలియుచున్నది. వీరు బదిలీయగుటకు మాపురపాటల కేసుక్రమ ఇచ్చుమలేదు. వీరు ఇక్కడికి వచ్చినతరువాత మామ్యునిసిపాలిటీ చాలవరకు బాగుపడినది చెప్పవచ్చును. వీరు కొన్నింటానుండి న్యాయపక్షులవలంబించి పురమున కెంతో మహాశకారమొచ్చిరి. ఇక రివిమ్య శాఖలో వీరు చేసినపని, చాకచక్యము వర్ణనాతీతము. కలెక్టరు గారును లేకపోయినను ఎంతవనియెడల స్వల్పలో సులభముగా న్యాయవిప్లీతో సమర్థించుచుండిరి. న్యూనిసిపల్, రివిమ్యకలను గాక జిల్లాబోర్డుపని కూడ కొంతకాలము చేయుచు మిగులసమర్థులని దయాంతులం చేసెగాంచి. లాకిక పర్వహరములందే గాక ఆంధ్రభాషామోక్షములై శత్రులకు వివిధప్రశ్నలనులకు వాయించు ప్రాచీన గ్రంథ పరిశోధకులకు జేయుచు మిగుల పాటుపడుచుండిరి. ఇట్టి మహానీయుని మాపురమున కొంతకాలముపాటుంచినయెడల బాగుండునని కోరుచున్నాము. రామయ్యపంతులుగారు సయితము ఇక్కడనే యుండుటకు ప్రయత్నింతురు గాక.

బాటకములు.

భారతీ అసోసియేషను అను పేరుతో నోకసంఘము మాపురమున నెర్పడినది. వీరు ప్రపన్న యావరవాటకమును బాగుగ ప్రదర్శించి వారికి బహుమానములను, వతకములను నిత్తుచు ప్రకటింపిరి. ఆంధ్రమీద మాపురముననున్న టెండు వాటక సమాజములకు, బందరునుండి యొక సమాజమును, సర్వారాష్ట్ర పేటనుండి యొక సమాజమును వచ్చి ప్రదర్శనములను జరిపిరి. ప్రదర్శనములకు వందలకొలది యాధ్యక్షులు వచ్చినది. వీరిలో నెనకు సమర్థులలో నెరికి సతకములు వచ్చునో మొదలగు విషయములు జడ్జిలు కొలదిరియులలో బహిరంగపరతురకు. మిగిలిన డబ్బుకు అరండలు పేటలోని బాలికా పాఠశాల కిచ్చిన బాగుండును.

ఆటలు-వెండికళ్ళు.

మాపురమున కున్న మిషనుకాలేజి ప్రాంతిస్కూల్ల వారు కలిసి కాలేజి రికొనీసాలు జె. కాము. స్ట్రాక్ దొరగారిపేర నోక పండికప్పుకు నెంకొలిసిరి. ఈ కప్పునకుగాను ప్రాంతి స్కూల్లకు 12 వ తేదీన సంధములు జరిగినవి. అందు అరండలు పేట ప్రాంతి విద్యార్థులు జయించిరి. వీరిక కప్పును బహుమానముగా నిచ్చుటకు శ్రీమతి డాక్టరు క్లగ్గు దొరసానిగారు నియమింపబడిరి. కాలేజిహోటలో నోకసభగాంచి

వందీ కప్పును అరండల పేట ప్రాంతివారికి క్లగ్గు దొరసాని గారిచ్చిరి. విద్యార్థులు మిగుల ఉత్సాహముతో కప్పును చేబూని జరుజరు ధ్యానములను చేసి గాను పురమేగిరి. అరండలు పేట ప్రాంతి యువాధ్యాయులు పండుమలలో బోక్యము పుచ్చుకొన్న విద్యార్థులకు చూపులకుబట్టి శ్రుతి వారికి గొంతవమునుబహుమానముగానిచ్చి ప్రోత్సహించిరి. ఉపాధ్యాయులు, బాలుకు, స్ట్రాక్ దొరగారు దొరసాని గారు నూతన ప్రీన్సిపాలుగాను వారిధర్మరత్న, హెడ్ మాస్టరుగాను కలిసిగెలిచిన వెండిగొన్నమమి భుజించిరిని భోటా తీసికొనిరి.

కాలేజి

మా కాలేజి ప్రిన్సిపాలు స్ట్రాక్ దొరగారు టెండు సంవత్సరములపాటు స్వదేశమున అమెరికాకు ఫర్లోమిజ పోవుచున్నందున దొరగారిని గౌరవించు నిమిత్తమై కాలేజి హోటల్ డాక్టరు డి. దొరగారి యాజమాన్యముక్రింద 15 తేదీన ఒక బహిరంగ సభ జరుపబడినది. సభకు పురప్రముఖులెల్లరును విచ్చేసిరి. సభాధనము పురజులతోను విద్యార్థులతోను క్రిక్కిరిసి పోయెను.

ప్రభుత్వమున ఆక్టింగు ప్రిన్సిపాలుగా నుండబోవు జి. పి. యాస్లేదొరగారు ప్రార్థనచేసిరి ఎల్. జి. రాఘవచారి గారు స్ట్రాక్ దొర దొరసానిగార్లకు. ప్రవీణులు గాంకిరి, యాస్లే దొర దొరసాని గాంకిరి పుష్పహారములను చేసిరి. సి. హెచ్. రాజశేఖరరావును ఇంటు బాడియేటు విద్యార్థి శ్రీ నాయుబడిన తెలుగు పద్యములు వి. సుందరరామయ్యగారిచే బహుశ్రాద్ధముగా చదువబడినది. పద్యములు చాల బాగుగ రచియింపబడిన వని సభ్యులెల్లరు కొనియాడిరి.

తరువాత నిద్రలు మహమ్మదీయ బాలుకు ఉరుదుభాషలో గీతములను చదివిరి. పిమ్మట ఒక చిన్నబాలుకు కొన్ని పద్యములను జరిపెను.

ఆనంతరము హెడ్ మాస్టరు సుందరకిర ఆచ్యురు గారు సన్మాన పత్రమును జరిపిరి.

తరువాత టి. సత్యనారాయణ ఆరు విద్యార్థి స్ట్రాక్ దొర, దొరసానిగార్లకు వెండితో నలాకరింపబడిన చందనపు, పెట్టెను, యొక వెండిగొన్నును బహుమానముగా నిచ్చెను. ఈ వెండిపాత్ర పద్మావరము గాను బాంబై విగ్రహములతో నూడిన నుంచినగ్గి పని చేయబడి యుండెను. మరియు ఇట్లా సభక్రమంతో ముగింపబడి. టెండుపట్టు చేతిరుమాళ్లను నూడి నిచ్చిరి. దొరగారును దొరసానిగారును బహుమానములను జూచి చాలసంతోషించి ఉత్సాహమునలై న కొన్ని మాటలను మాట్లాడిరి.

తరువాత వంకీపురపు కృష్ణమాచార్యులగారు స్ట్రాక్ దొరగారి గౌరవాధ్యయ నెంకొనబడిన పీట్టుకు, కప్పుకు గుఱించి విషయములను చదివిరి.

డిజిటల్ గారు స్ట్రాక్ దొరగారిపేర నెంకొల్లు: కప్పును సభలో విదర్శించిరి. తరువాత ఆగ్రాసనాధ గారు కొన్ని మాటలను జెప్పి సభను ముగించిరి.

రాయశము వెంకటకృష్ణులు గారు అగ్రాసనాధ గారికి, సభ్యులకు వందనము లాసంగిరి. కడవట బాటియగి పాడి విరమించిరి. దొరగారు గౌరవాధ్యయ 14 తేదీ కామాయబడినది.

ఇంగ్లండు విద్యార్థులు.

దాదాపు ఆయితు సంవత్సరము కాలముల ర మా లో ఇం జి సి రింగు శాఖలో వాట్టరివాసియగు తెలగపూడి కృష్ణమూర్తి మాపురమేలెంచిరి. వీరు యంత్రగిర్వాణమున తన సంపాదించిరి. బారిష్టరుచతువుకన్న వీరు మునేకమునకు చాల నపయోగ కారి యని

ఎత్తుకచేసిన మిచ్చి తెల్లవారిని మన లలో నుంచుకొనుటకన్న నిట్టివారిని నిం యించిన వనేక విధముల లాభకరముగా నుండునని విన్నవించు చున్నాము.

బారిష్టరు.

మాజిల్లాజిస్ట్రేటారు లగు పంతులూరి తల్పకాయగారును, పంతులూరి నుబ్బారావుగారును బారిష్టరుబోర్డులో పూర్వముగ జయించిరిని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషముగ నున్నది. మరియు గొల్లపూడి తంజనేయులుగారును నడింకల్లి దళధరామయ్య గారును బారిష్టరు టెంపరరీ సంవత్సరపు పని తులో జయించిరి.

విద్యార్థుల సంఘము.

టవును హైస్కూలు ప్రాథమివిద్యార్థులసంఘము క్రిందటి సంవత్సరమున నేర్పాటు కాబడినది. ఏడు దినని మాత్రముగా సాపించుటచే చాలమందికి తెలియలేదు. అందువలన గంటూరు టవున్ హైస్కూలులో చదువుకొన్న విద్యార్థులు ఎక్కడ నున్నను సీసంఘములో చేరదలచుకొన్నట్టి వాగభూషణం ది. ఏ. బి. ఎల్. వేర వ్యాసి తెలిసికొనవచ్చును.

కాలమానసితి.

నేటికి నుమారు 6 వారములకుండి చునునట్టి కన్న మాలు మరయుచున్నది. అప్పడప్పుడు తెరపిచ్చినను మొత్తము మీద చినుకులు కదలినవి లేదు. శోడ్లన్నయ్య చెప్పుచేత బురదగా నున్నది. పనిపాటలు పాడుటలేదు. ప్రతివారికిని వినుగుగా నున్నది. పిన్నవరు పెద్దవరు శోగములు కచ్చుచు న్నువి. చునున ఎప్పుడు వదలునో నూత్యదెప్పడు వచ్చునో యని జనులెదురు చూచుచున్నాడు.

ఒక నరణము.

మాపురమున విరెంతూరివాసము చేసికొన్న ఆ. నంజీవ రావుగారిభార్య నెలదినములకుండి చరిజ్యముచే బాధితు రాలై 18-క తేదీన స్వర్గస్థురాలైనది. పంజీవరావుగారు వివాహము చేసికొని దాదాపు 12 సం॥లు లెనది. కాటినుండి నేటికరకు భార్యభర్తల మిగుల అన్యోన్యముగాకమునో కాలము గడుపుచుండిరి. విరెంతూర్వాసము చేసికొన్న వారిలో పీరికాపుర మేదిగల విచారములేకుండ ధవంతులై యుండిరి. పీరికాల్లు సంవత్సరముల కుమారుడు గలడు. పాపము ఇక ఈ బిడ్డను చూచినా రెవరో తెలియదు. పంజీవరావుగారు ధైర్యముని భవంతునిపై భారము వైచి బాలనిపోషణకై తగు ప్రయత్నము చేతురని తలచుచున్నాము.

దుగ్గిరాల భాషాభిలాషిణి సంఘము.

చతుర్థ వార్షికోత్సవము.

(ఒక విలేజుకుని కడనుండి)

దుగ్గిరాల జూలై 16. — దుగ్గిరాలయందలి భాషాభిలాషిణి సంఘపు మాతృకృపావేళ, చతుర్థ వార్షికోత్సవములు నేటిసాయంత్రములను ఆరంభము. మొత్తము రాయచండ్ర రావు పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద నెరవేరినది. సంఘమునకు ఏర్పడడ చేర్చికు చాదరిగారు కాశ్యతభవనమును నిర్మించి యిచ్చి. గృహప్రవేశోత్సవసందర్భమున సభ 4 గంటలకు ప్రారంభమైనది. అనివార్యములగు కాలంతములవలన వారు సభకు రాలేకపోయిరి. వారు ప్రాసించింపిన స్వాగత బ్రతుకును కరుమారి రావలింగమ్యుగారు చదివి, చేర్చికు చాదరిగారి దాతృత్వమును కొనియాడచు అగ్రాసభాధిపతి యొక తీర్మానము నుపసాదించిరి.

తరువాత మానివరసింపాంగారు గ్రంథాలయముల నిధులను గురించియు, శిశువల్లి రావుస్వామిగుప్తగారు గ్రంథాలయముల ప్రయోజనముల గురించియు నుపన్యసించిరి. జుహుల వేంకటేశం ది. ఎ. గారు గ్రంథాగారమునకు నిుక్కిలి సాయము చేయుచున్న వారికిం సభ్యులను, సభాధ్యక్షులకిని కందనము లర్పించిరి.

(కల్యాణముగ నిర్వహించిన కందియయి వర్తమాను గురియటచే జంపాలవారి ధర్మసత్రియనయ భాండాగార చతుర్థవార్షికోత్సవసభ జరిగినది. రామచంద్రగారు రధ్యక్షతన నహించిరి.

చాలమంది ప్రజలు సభకుంకరించిరి. కార్యదర్శి సంకత్సర్యత్రాంతముచదివినపాక, కడపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు వ్యాసినపద్యములు చదువబడినది. రామశాస్త్రిలు నువ్వురాచు కవిగారు ఆంధ్రీమాతను ప్రభువచేయుచు పద్యములను చదివి, మరకొందరును కొన్ని పద్యములు చదివి, సంఘమువారికీరల నుండి శ్రీలకౌరవ పోటీదీక్షలను జరపుచున్నాడు. ఇందు గెలిచిన శ్రీలకు బహుమతులిచ్చుటకు నిర్ణయింపబడినది. శిశువల్లి రామస్వామి గుప్తగారు శ్రీవిద్య ప్రారంభవిద్యలను గురించి యచ్చటించినపాక సభ యాగినది. సభకు 850 మంది కన్వయించిరి

పెనామా కాలవ

అందు జూలై 15: — న్యాయాధ్యక్షుండి డెయిలీ తెలిగ్రాపురతిక కిటుల తంతివార్త వచ్చినది. పెనామాకాలవ అయిదు మైళ్ళు. అధికముగ నున్నదిగాన అట్లా

స్థానిక వార్తలు

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు: — ఇంగ్లీషు కలాల ను తిరుకొనియ్య యింగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు 19వ తేదీ బుధవారమునాడు బొంబాయిచేరునది తెలియబడినది. 21వ తేదీ కుక్ వారము ఉదయమున ఇంగ్లీషు మెయిలుకలాల చెన్నపురిలో కందిపెట్టబడవచ్చును.

విద్యార్థి చెరువులోపడి మునిగిపోవుట: — ట్రిప్పికేను కల్లెటు హైస్కూలునందలి వాల్లరక్తూరు విద్యార్థి రామచంద్రగారు గారు ముందు క్రిందటి శనివారము సాయంత్రము మిలువినదిపోయెను. తిరిగికొనించక పోవుటచే ది. క్రిందటి పోలీసువారికి రిపోర్టుచేసెను. కన్నటి సాయంత్రమున శ్రీ పార్థసారధి శోగెల చెలువులో విద్యార్థిశిష్యు తేలి యుండెను. కుట్టువాడు మిగుల తెలివిగలవాడు. తనతరగతిలో ప్రధముడుగా నుండెను. కుట్టువానిరక్షను 10 సంవత్సరములు

స్వామి ద్రోహి: — (వెసిడెన్సీ కాలేజి రవాణా సాస్త్రీ)వ్యాసవతుడు జె. ఎల్. వైదుమ్యేనుగారు నెలవులలో స్థలాంతరమేగియుండ యా. 1200 విలువగల కస్తూరు లవహరింపబడెను. పోలీసువారి యన్వేషణలవలన దొరగారి పూర్వనేరకుడు దొరస్వామియనువాదా వస్తువులవలనవారిచింత తొగొన్నిటిని “యూదుచార్మెలు”లో నమ్మికలుల ఋజువు చేసెను ముల్కన్యాధికారిగారు వానినిరింతులలో నుంచిరి.

భారతీయ వారీసమా వేళము: — ట్రిప్పికేను శ్రీ కాళదా సంఘమువారి యోగమును క్రిందక్రింది శనివారము నాటిసాయంత్రముల దొరతెచ్చు బాలికాగృహలాలా మందిరమున భారతీయవారి సమావేశముకట్టి జరిగెను వదా శివఅయ్యకు సలిగారు మామంకరావు సలిగారు మొదలగు వారిశేఖరు సభకు లిచ్చేసిరి కండిత్ కృష్ణవేణి అయ్యగారు “విద్య”నుగుటించి దీప్తుమగురు భీరోవన్యాగము నిచ్చిరి. దాక్తరుడు ధులక్ష్మి అయ్యగారు “శిశుపోషణ” గూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీమతి జయబాయి అయ్యగారు “ప్రాచీన చరిత్రమును గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

శ్రీబ్రహ్మశివ సచ్చివానంద స్వామివారు: — తిరువల్వేలిజిల్లాలోని కొటపాళెయనుండి శ్రీబ్రహ్మ శివసచ్చివానంద స్వామివారు చెన్నపురికివచ్చి సచ్చివకు కీర్తనా పూజలల్లి హైకోర్టునందలి కంఠ నుబ్బగాయ చెట్టిగారి బుగాళాలొందిరి. మదరాసు నందున్న తస్మాను హుంపిన వ్యాధిమూర్తి టి. వి. శేషగిరి అయ్యును, వ్యాధిమూర్తియ మారస్వామిఅయ్యును మొదలగువారి మొదల సాధారణ శేష ప్రతిష్ఠలనొందినవారు దాగివిదులు తెలుగులు కలిపిమూడు 8000 ల మంది సభలువారిని పందొంచి పాదపూజచేసిరి. ఆకట్టును వలనవచ్చు సామ్యసంతయు స్వామివారు దుదా యధాగూని మత నాసిచ్చివేసిరి. స్వాములవారు 10 ఏండ్లవృత్త ప్రాగ్ నునగగిని గారయ్యును యావనకుంటుల కలిసే గంపించుచున్నాడు. వారియన్న తమనోగివా మనేక విధముల సున్నచేసినది. శేషవారలకన్న కస్తూరవదనము లాసగవడె ను శిశువరము సాయంత్రముల సంగీతము జరిగెను. నిన్నటి దినమున వ్యాధిమూర్తి సర్. ఎస్. నుబ్బియ్యయ్యగారు వారిని దర్శించింటుల తెలియచున్నది.

నీలగిరివార్తలు: — ఇచ్చటకు, బొంబాయియందును, కొందలు పాతకాలా ప్రధానోపాధ్యాయుల అందఱును సభచేసివిద్యార్థులనుకొరదానోకొట్టుటకు(ప్రధానోపాధ్యాయులకుతగినఆధికారముండుంటులకానింకవలసినదని ఇండియా దొరతనమువారినిప్రార్థించ నిశ్చయించినవారు ఈవిషయములో నిద్రటి పిల్చినాములు కొద్దులెక్కువలసినవచ్చుట అవమాంకరమని వారి యుద్దేశము.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ శాసనము.

తెంకటూరు జూలై 16: — నేడుజరిగిన శాసనసభలో ఈశాసనము చర్చింపబడినది. కన్నడభాషను నిర్బంధముగ బోధించకకర్నాటలేదయియు కన్నడము తెలుగు అరబులు నున్న గు చేతభాషలన్నియు విద్యార్థుల కోరికప్రకారము బోధించబడవలెననియునుతీర్మానింపబడినది. మతవిద్యకుగూడతేర్పరల సినదని యొకక నూచించిరి.

మ్యూజిల్లాండు నాక

నాసింగున, జూలై 15: — మ్యూజిల్లాండునాక వర్తక నాకయేనని ఆమెకా దొరతనమువారు చిరరకు నిర్ధారణచేసిరి.

యన్నె తెట్ స్టీలు ముఖ్యన్యామూధ్యక్షుపదవి

నాసింగున జూలై 15: — ఓమెయోపురమున వ్యా యాధికారిగానున్న వ్యాధి ధర్మగారు మ్యూజిల్లాండు గారికి బహు

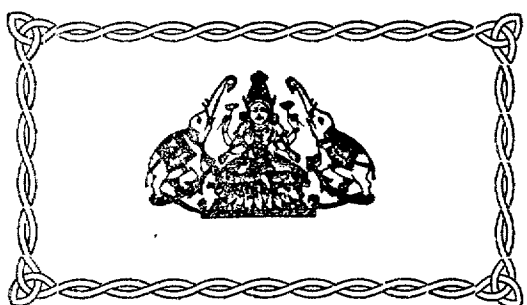
వింతలు-విశేషములు

(వికటబారతి)

అయితేనేగాని ఆనందం పొందాలో లేక అన్యాయ కన్యా అవాలో తెలియనిగతి వట్టిందండి. ఏమంటారా. అయిగో అయిగో అని మరిమూడు కొత్తవిశ్వవిద్యాలయాని చూపుతున్నాడు. విశ్వవిద్యాలయమంటే ఏమిటో నేననుకొ చెప్పగలనో లేదో తెలియకుండావుంది. అంటే ఏమిటో? ఏలా చెప్పలే మిగిందరికీ బాగా తెలుస్తుందో అది తెలియకుండా వుండవచ్చును. ప్రతిపంకత్వం నున అబ్బాయీలు కరీక్ష కళతారా లేదా! కరీక్షకల్లెన నల్లాళ్లకి సానోఫోలో తెలుస్తుందా లేదా? ఇంతెందుకు ఈచుక్క చాలగోలగా వుంటే ఏమిటి 100 మంది కరీక్షకల్లెలే మచ్చటికి మున్నరెకా పాను కావడంతేదని అంతా ఆలగోలు బాలగోలు చెయ్యడం మీ చెవుల్లో మాత్రం కదలకుండా వుంటుందా? పాపంపాళ్లలో కొందరు కరీక్షకల్లె పావడంచాక వ్యాకాలా తిసికొన్నా రని కూడా నునందిలేదంటుంది? కరీక్ష మెల్లగా వివదకుంటా రేమిటి? క్రితినామ వాస్తవంకలలా శేల్లెపోయి అంగువా ఇందుకాకూడావెడి అలాపా అంటున్నాడు. ఈచువుల కోసంవచ్చి సుసారాలుఏటగలసిపోతున్నా యిప్పుడాపూసాతా :ల్లుపెట్టిమచ్చిస్తే ఎత్తిమచ్చిక్కాను దాకాచదివేతేఅక్కడ ప్రంధవల్లడంఅడ్డంకంతుంటుంది.దాతోనో ఏమిందాఅబ్బాయీ ఆమవారం చెయ్యడానికి కావాలి. ఉన్నోగం ఇచ్చేకాక లేదు ఏధగ్యాత్తుడై కర్తవ్యం నెలవబడిగొట్టిస్తే దాతో పట్టులన పనినండికి పాట్లొకదరు. ఇతరవృత్తు లేయనా చెప్పామంటే-ఏది ఇంగిలిషునో సంజ్ఞలుగల్గుచోయింది-ఇం మొచ్చు-ఏమిరాదు. ఈ దొర్నా గ్యానికీ తోడు ఇం మునుచువే రిక ఏటనో నాలుగోఏటనో చేసికొ భాష్యుల కె బాడరు కోడలుబామ్మ ఈడే సిద్ధవుతుందిఇక నునది మెడకి. ఇన్నిముచ్చటలు ఇరవై ఏళ్ళయినా నిండకుండానే తాయి. అప్పటి కాకున చదువు సంపాదన లాటితిగా చల్లారాయగదా. వడ్డూపాడుగు చూచామంటే కంకకల్లయ వస్తాడు ఆకోగ్లం చూచామంటే అడిగెకుండిస్తే ఆయనం పోనీ ఏవో అంతావకంతులే వుంటారా కలొగంజో వ్యాగి బ్రతుకుతాడంటే కట్టునానం బ్రతుకు బ్రతికి కదలదండా భుక్తిపెట్టి ఆర్జించిన అలవాట్లన్నీ ఆమాంసంగా కదిలి పోతాయో? ఏలా పోతాయో? ఒక క్కా వాటికి పోవు. తెల్లరితేస్తే కక్కమీకుండగానే కచ్చుకోవకాకో కుండానే కంచవారెకుకాఫీతాగిలేనేగాని బహిష్కర్తుమి కేల్లేదుకే వీలులేదు తరువాత లంకాకు మట్టుండాతేదా. కాగాభిల్లియుంటేనేగాని కార్యంలేరుగద. మధ్యస్థునినిండి మంచి నీకల్లు లేకుంటే మాటదప్పకుంటా? అర్జిటికంటే పాడుం అన్యవసరంకదా. కచ్చుకోమకోడానికి బూరు గుంకం కల్యాడి కావాలిగదా? యధ్యాన్నం ఫలవంసం మూలతెగదా సాయంత్రం టీ చాలా అవసరంకదా. భోజనంలెండు పాల్లైనా నాలుగాధరవులు వుంటేనే గాని ఈడ్ల వాలక దిగదు గదా? ఇంకా ఈలాంటి చిట్టల్లెల్ని కావాలి. వాళ్లతో పాలుఉంపూటితోపాలు ఇడ్లెల్లె పడుకోవోయెటప్పడు వాళు ఇవన్నీ గాక ఇంకా పెద్దపెద్ద స్నేహం చేసిన వాటి సామకు లింగా వుండేవారికి కదానాదోడుం కలవాటి చాలారకు కులు గావాలే తలచుకుంటే వానిని దవబుడుకోండి. ఆసంగ తెండుకులెండి.అది అందరూబా గారు. అందల్లో కొందరూమం జ్ఞకీర్తన ఇవన్నీ సర్వసామాన్యంగా అందిరిక్కి. కాకలసింకే గదా? ఏంతలేదన్నా బూటు పోటు కోటు కలగు గుం పగులు పంచ గుమాయి పంట్లంవాటి పాగాకర్ర కంటికిన్న వాచీ తెల్లు కల్లెరాలెన్నో కావలిగదా. ఎక్క వ్యాస వ్యాచాణం మీప్రాణంకూడా వినుకునోంది ఇంకోయిన్నీ-వుంటేగాని ఈరోజులలో దింప గారు. ఇందులో ఒక్కటైన సంపాదించటా లేదు. ఏమంటారా ఈ రోజుల్లో బి. ఏ. బి. ఎం. ఎల్ పానెకా పది పదిహేనేళ్లదాగా అనస్తే. తరువాతి తలవ్యాతి వాగుంటే కిలది మనుషులవం ధవంతులవదా తాకూరక కల్లె రాలు విచ్చేవారికి వస్తాయి. ఆల్లెనా లో రావు అయితే చెప్పొచ్చేవేమంటే ఈలా చేసేవున్నాయే వాటికి విశ్వవిద్యాలయ అనేవా విశ్వవిద్యాల యాలని అని అడిగి సమాధానం చాలా కష్టం. ఏమంటారా? తేళంలో వి శ్వవి ద్యా ల యాల నే ఇం తె అంటే కరీక్ష చేయ చెయ్యడం. కాబట్టిమంతు తెలిసినంతవచ్చును పనిఇంతే. కాదుకానో సభ్యుడు కొందర ఆమభవంలా మన చెయ్యడంలే ఏమో ఎప్పుడుకొత్తగా మూడ బతులుడేరాయె చెవతా. వాటి న

విషయానుక్రమణిక.

వృత్తాంతలేఖలు	2
నింతలు—విశేషములు, స్థానిక కార్తలు	3
ప్రధాన వార్తలు	
బ్రాహ్మణులు—బ్రాహ్మణేతరులు	4
ఇండియా వ్యాపారము, బిట్లు	5
విరోధా మహాసంగ్రామము.	
విశేషతంత్రపాత్రలు	6-7
దేశీయతంత్రపాత్రలు	8-9
ఇంగ్లీషు పత్రికలు	10-11-12
తెలుగు భాగవతము, కడపన్నాడ ముద్రణ కాలము	13

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూలై నెల 17-వ తేది

సోమవారము.

బ్రాహ్మణులు-బ్రాహ్మణేతరులు.

మన దేశము వివిధమైన దేశము. ఇచ్చటి వర్ణస్థితులు వివిధపరిస్థితులు. మనము బహు జాగ రూకులమై మెలగవలయును. లేకున్న యెడల అనవసరముగా మన అభివృద్ధిని మనమే చెరుపు కొనసవార మగుదుము. ప్రజలలో విభేదములు ఇతర దేశములలోను ఉన్నవి. మనలోను ఉన్నవి. విభేదములలోను తారతమ్యము కలదని ఒప్పుకొ నక లోకము. కాని ఇచ్చట నొక రీతి విభేదము లున్న యెరి యొక్కెడ మరియొక రీతి విభేదములు కలవు. తైత్తిరీ విభేదములు ఇచ్చట ఎక్కువయూ మరియొక్కెడ నెక్కువయూ యనిన గట్టిగా ఇద నిశ్చయమని చెప్పవలసి రాదు. అట్లు చెప్ప సాహ స్యముగా అర్హమైన కావలెను. మూర్ఖుడయిన వాడెను. విభేదములతైత్తిరీముతాత్కాలికదృష్టి చే నె ధారపడి యుండునో కాని వేరు కాదు. కాట్టి ఒక సంఘముగాని విభేదములను వేరొక సంఘముగాని విమర్శించునప్పుడు ఏదో ఒక్క ప్రభున అత్యంత యాక్తి మాపట్టక మానదు మన దేశ ప్రవృద్ధిలో మన సంఘమునకు మాత్రమే కాక బయటి సంఘమునకు జేసిన పాశ్చాత్యుల పాశ్చాత్యత కలిగి యున్నది. వారు వారివారి అనుసరించి వారి వారి ఆదర్శము మన సంఘ భేదములకు గావకొనుచుందురు. వారివద్ద శిష్య గణముగా నెరపుటచేత మనలో స్పృహ కట్టుకడినది. ఇందులో అ యను లేదు. వారి శిష్యత్వమును దూ రేడు. అందుమూలకముగా మనకు లిగినది నష్టములును సంభవించి యున్నవి. నష్టములను విస వ్యములలో నొక్కటి మన విభేద కు బుట్టియుండు నభిప్రాయము. ఎవలన అనర్థము లేదని మే మను చిది పరంపరాగతముగను శాశ్వ తమన వాద వారమునుగా ములే కారణ రియు లేదను అక్కరరాజ్య

ము సర్వవిధముల నుపసద్ధమయినదే. అప్పుడు జాతిమత భేదము లుండలేదా. శ్రీ శివాజి సామ్రా జ్యస్థాపనం బొనర్చెనే. అప్పుడు జాతి మతభేదము లుండలేదా. ఆతనిరాజ్యమున ఎల్లప్రజలును సుఖ ముండిరే! వారు జాతిమతభేదములచే నశించిరా! నేటికి నైజామురాజ్యమున జాతిమతభేదము లున్న వే. అచ్చట పరంతరసంఘర్షణ కలదా! ఇప్పటి కైనను నిజ మాలోచించినయెడల జాతిమతము లన్నిటను మనకడ్డము వచ్చుచున్నవా? ఏ కారణము చేతనో కొందరు స్వపరిపాలనావ్యతిరేకు లని పేరు పెట్టుకొని బ్రాహ్మణులను దూర నారంభించినారు. ఇటీవలి శాసన నిర్మాణసభా నిర్ణయములనుబట్టి అందు అబ్రాహ్మణులు మిక్కిలి తక్కువమని మెర లిడుచు స్వపరిపాలన వచ్చినయెడల అబ్రాహ్మ ణులగతి యెమియని అంగలార్ప మొదలిడినారు. ఈ యంగలార్పులను పాశ్చాత్యాధిస్థిత వ్యక్తులు ప్రకటించినవి. ఒక్కప తికమాత్రము నేటి యుద యమున చక్కని విచిత్రవాసిగది. స్వపరిపాలన వచ్చునప్పటికి బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేద మంతరించుననినది. అందుచేత స్వపరిపాలనాసమస్య కును బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణ సమస్యకును సంబం ధముపెట్ట నవసరము లేదనినది. తరువాత ఇప్పటి బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణచర్చకు కారణ మరసి ఇం దుకు బ్రాహ్మణులు కారకులు కారనిగది బహు కాలముగా కొన్ని జాతిమతస్వాతంత్ర్యము లందని యట్టి అబ్రాహ్మణులకు గల అసంతృప్తికారణ మట. ఈ యసంతృప్తి సహజమేయట. మానవ కాలికలతో నీవిషయమున నేమును ఏకీభవించు చున్నాము. కాని మా సమకాలికులువచ్చిన కొన్ని నిదర్శనములను మాత్రము మా అబ్రాహ్మణ సోద రులు గమనింపవలసి యున్నారు. ముద్రాసు నగర పాలకసంఘమునకు డాక్టరు నాయుడుగారిని నిర్వ చించి నప్పుడు బ్రాహ్మణ పక్షపాతము రాలేదట. శింకరనాయుడుగారు ఇండియా కార్యనిర్వాహకు లైనప్పుడు బ్రాహ్మణ పక్షపాతము కన్పించలేదట. మరియొకచోట బ్రాహ్మణ అబ్రాహ్మణ వాద ములు ప్రబలి యుండియు అబ్రాహ్మణ నగరా ధ్యక్షుడు నిర్వచితుడయి చక్కగా పరిపాలించె నట! ఈ జాబితాను పెంచదలచిన యెడల ఎంత యెనను వెంచవచ్చును. శాసన నిర్మాణ సభ్యుల నిర్వచనమునే తీసికొందము. కా॥ కేశవశిల్పి గారెన్ని పర్యాయములు నిర్వచితులయిరి? వారి నిర్వచనములలో బ్రాహ్మణు లీర్వరు జూపిరా? నుబ్బరాయలు రెడ్డిగారు మరల మరల నిర్వచితు లగుచుండుట లేదా! బ్రాహ్మణులు ఈ స్వస్థా యల కెడమిచ్చు చున్నారా? సామాన్యముగా మనము ప్రతిదిన జీవితమునందేను చూచుచు న్నాము. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణులు ఏట్లాడు కొనుట లేదు. చక్కని సోదరులనలె భిన్నాభిప్రాయములను శారవించుకొనుచు ఒక్కరి నొక్కరు ఒప్పింపజూచుచు కాలముగడపుచున్నారు. కాలము జరిగినట్లెల్ల, అభివృద్ధి పొడచూపినట్లెల్ల బ్రాహ్మ ణులలోనితృప్తులయెడ తృణీకారము. పోగినట్లె బ్రాహ్మణేతరులలోని యోగ్యులయెడ సంఘ మునకు శారవము పెరుగుచున్నది. గుండెమీద చేయిపెట్టి ఇదికాదను వారు మాత్రముండని మా నమ్మకము. విజ్ఞానము వికసించిన కొలది, లోకపరి స్థితులు తోడ్పడిన యట్లెల్ల. మానవ సమానత్వ సిద్ధాంతము అన్ని దేశము లోను ప్రబలతరముకా నుండును.

విభేదములనైనను సామాన్యమునకు సహజములైనవా నిని ఈర్ష్యాసూయాజు: తమలుగా ప్రకటింపజూచుట వివేకముగాదు. అభివృద్ధికి తోరపుగాదు. విభేదముల వలని నష్టములను పింతరము తెలుపుటచేతను సాధ్యమైతెవరకు విభేదమును పరిగణించక స్వ యముగా జీవితమున నుచుకొనుటచేతను మనము దేశము నుద్ధరింప నలసియున్నాము. ఈ మార్గ మును మానివేసి ఉన్న విభేదములకు మరియొక విభేదము చేర్చజూచుట వివరీతఫలములను దేవచ్చు ను. అ బ్రాహ్మణత్వము బ్రాహ్మణ వ్యతిరేకమున దప్ప ఇంకెక్కడను ఏకత్వము కలదికాదు. వైశ్యు లు మొదలు పంచముల వరకును అందరును అ బ్రాహ్మణులే. నేడు బ్రాహ్మణులను సహింప రాదని నేర్పినవారు తమలో గల వేయిన్ని నూట యెరుబది విభేదములను అంచి యుంచగలరను మాట యబద్ధము. అచ్చట నైక్యము చూపవల సిన యెడల కొంత విభేదమునకు ఒప్పుకొనక తప్పదు. కొందర బౌద్ధత్వమునకు సహింపక తీరదు. అట్టి విభేదమునకు ఒప్పుకొను నెడల అట్టి బౌద్ధత్వమును సహించు నెడల బ్రాహ్మ ణుల యెడలనే ఆ ఒప్పుదలను ఆ సహనమును— చూపవలసియుండుట నిజమని అంగీకరించినను— ఏల చూపరాదు. ఏల జాతిమతకు భంగములేదని ప్రకటింపరాదు. ఏల పరిణామపు రాజబాబను సురక్షితముగా నడచిపోరాదు. ఏల పరుల య పహాస్యములను దూరము చేయరాదు. ఏల స్వశక్తియందు భారతభూమికి నమ్మకము గలదని ప్రకటింపరాదు. ఏల మనము ప్రపంచ బహిష్కార యోగ్యులము కామని ధృవపరచరాదు. ఏల మన మును తలయెత్తికొని తిరుగరాదు. బ్రాహ్మణుల కును అ బ్రాహ్మణులకును, అ బ్రాహ్మణులలో అబ్రాహ్మణులకును, అబ్రాహ్మణులలోని ఉత్తమ జులకును అంత్యజులకును విభేదములు కలవు. ఎన్ని యో కలవు. వానిని అంచిపెట్టుట మన ధర్మము. వానిని నిర్మూలించుట మనవిధి. కానీవానిని మెరుట మనకు ఉరె. వానిని విజృంభింపజేయుట మనకు మృ త్యువు. మనమితరులును ఈ ఉరినుండి తప్పించు కొనవలెను. ఈ మృత్యువునుండి పరుగిడవలెను. ఈఉరికిని ఈ మృత్యువునకును నిలుచుటకు నాధా రభూతమగు మాయను పారద్రోలవలెను. అందు కొక్కటే ఆయుధము. మన స్వభావమును మర మెరుంగుట సాధనము. మనము పతితులమైన జాతి వారముకాదు. ఇతరజాతులు దేవతలుగారు. మన సమస్యలు మనకుగలవు. వారిసమస్యలు వారికున్న వి. వారుస్వపరిశ్రమచే స్వయంశక్తిచే స్వమధనము చే అభివృద్ధియగుచున్నారు. మనమును స్వపరిశ్రమ చే స్వయం శక్తిచేస్వమధనముచే అభివృద్ధికావల యును. మనకు శక్తిలేకపోలేదు. జీవకళ నశింప లేదు. ప్రేమ పాడుకాలేదు. ఇట్టి తరుణమున మా యయందు బడరాదు. మోహమునకు తావియ రాదు. విభేదములకు డిలుపడరాదు. ఆబుద్ధుడు ఆశంకరుడు, ఆరామానుజుడు, ఆమధ్వాచార్యుడు, ఆ దయానం డు, ఆ రామమోహనుడు, ఆకబిరు, ఆనాగు జుచ్చించిన ఈ భూమియందు వైషమ్య ములు నిలువగలవా? మన వికాసము

ఇండియా వ్యాపారము

భారతభూమి వ్యాపారము సామ్రాజ్యమునకు తక్కువ కావలసియున్నది. ఈ విక్రయాంగణమును ఇతర భాగములవారు సంరక్షించుకొని తీరవలెను. అందుచేత భారతవర్ష ముయొక్క ఆర్థికసమస్యలను తీర్చునించు వద్దతి యొకటి నిర్ణయముకావలెను ఈవాక్యములు మావికావు. లండను ప్రైముపత్రిక ప్రత్యేకముగా వ్యాపారమునకు సంబంధించిన అనుబంధమును ప్రకటించినది. అందులో నివి కానవచ్చుచున్నవి. మొదట చదువుటతోనే ఏదో మన కవ్యాజ లాభము కలుగనున్న దని చదువరులకు దోచవచ్చును. అట్టిభూమి మనము కడరాదు. మన లాభమును సంరక్షించుటకు మనకంటెను లండన్ ప్రైముపత్రిక బాధ్యత యొక్కవయని ఆపత్రిక యొక్కొకప్పుడు వ్రాసికొనట నిజమేయగును. కాని మనలాభ మనగా ఆపత్రిక యభిప్రాయమున నట్టి దియో మన మెరుంగివారము కాము. అవకాశ వస్తువులు నిరంతరము సంభరాచేయునని భారత భూమికి, దానివలన ఆభూమికి మహాలాభము కలుగును. అనుటయేఆపత్రికయొక్క నిర్వచనము. తదనుగుణముగనే ఆపత్రిక వ్యాసములను ప్రకటించును. భిన్న కార్యసరణిని ఆపత్రిక యెరుంగదు. అయినను మనతృప్తి కై యొకటిరెండువాక్యములు వ్యాసమున లిఖింపబడకపోలేదు. హైందవభూమి సిద్ధవస్తువులకు విదేశములపై ఆధారపడుచున్నది. ఇది నిజముగా కష్టపరిస్థితియే. దీనిని దప్పించుటకు యంత్రనిర్మాణ పరిశ్రమలు ఈ దేశమున ప్రోత్సహింపబడవలెను. కాని ఇది యెల్లయు ప్రైముపత్రిక ననుసరించి భవిష్యద్గర్భముననిమిడియుండునదియే! ప్రస్తుతపుటవసరము వేరు. యధానంతరపు సమస్యలను విచారించుటకు సామ్రాజ్య వ్యాపార సమావేశము చేరవచ్చును. అచ్చట నేటిమిత్రమండలియు మరి తటస్థ రాష్ట్రములు కొన్నియు సంధి నిర్ణయించుకొనవచ్చును. సంధిపత్రము ఆస్థియా జర్మనీలను శ్రోసి పుచ్చునవిగా నుండకతప్పవు. సంధిచేసికొను రాష్ట్రములకు కరస్పర లాభదాయకములుగాను నుండును. కాబట్టి హైందవభూమి విషయములను గురించి పాశ్చాత్య వ్యాపార సంఘములు సలహాలు చేయుచున్నవి. సంధిజాతులు కానివానినున్న వస్తువుల దిగుమతులపై నూటికి 24 వంతున హెచ్చుముగము వేయవలెను. ఇచ్చటి యెగుమతులు అత్యంతములకు పోవునడల దానిలో కొన్నిటి మీదవైనను—తోబు, గోగువార, బియ్యము, ఉన్ని, లోహములు, టేకు, నూనెగిజలు మున్నగు వాని మీద—నూటికి 15 వంతున హెచ్చుగా ఎగుమతిసుంకము వేయవలయును. సంధిలో చేరిన జాతులకు రెట్టింపువ్యయములు హైందవభూమికిపులలోకలిగించవలెను. శత్రుపాదుడు సంధికి వదిండ్లకు తరువాతివరకు ఈభూమిలో వ్యాపారము చేయరాదు. తరువాతనైనను వ్యాపారము చేయునడల రహదారి చిట్టి పొందవలెను. అట్టివానిని హైందవభూమియందు వ్యాయవా దీత్యాదివస్తువులలో నుండనియ కూడదు. భూములను గనులకొలులను సంపాదించనియరాదు. ఈసలహాలలో శత్రువును కాదుకొనుటకు చేయబడినవానిని హైందవులు పాశ్చాత్య సాదరులకంటె నెక్కువ యుత్సాహముతో సంగీకరింతు రనుటకు సందేహము లేదు. అయిన వినిని ప్రత్యేకము విమర్శించు నిధికారము తీర్మాన సభలలో హైందవభూమికి ఇయ్యబడెడల ప్రైముపత్రిక కాని పాశ్చాత్య వ్యాపార సంఘములకాని హైందవభూమి మేలును కనిపెట్టజాలవు. కనిపెట్టుటకు ప్రయత్నించుచుండుటయు అసంగతము. ముందు విధానవిక

ఐదు కలవు— మిత్రములగు తటస్థరాష్ట్రములు, మిత్రమండలిలోని ప్రత్యేకరాష్ట్రములు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోని మాతృభూమి, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోని అధినివేశములు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోని హైందవభూమి. హైందవభూమి ఒక్క ఆంగ్లభూమితో తప్ప ఇతరములతో ఇది వరకు సంబంధము విశేషముగా కలిగియుండలేదు. కాబట్టి వానికి హైందవభూమి వల్ల ఎంతో సానుభూతి యుండదు. ఆంగ్లభూమికిని హైందవ భూమికిని విభేదములు వచ్చు నట్లులును కలవు. వానిని ఒక్క నిమేషము వదలినను ఇతర విధముల నైన ఆంగ్లభూమి హైందవభూమిలాభములను సంరక్షింపగలదను మాట విశ్వసనీయము కాదు. హైందవభూమి ఎదుట లేనిది. లోబడినది. మిత్ర రాష్ట్రములు సమానము లైనవి. అధినివేశములును రహారము సమానము లైనవే. కాబట్టి ఆంగ్ల ప్రతినిధులు వాని ఎదుట హైందవ లాభములను గట్టిగా వట్టి నిలుచుట బహు దూరపు తలపోత. నిజముగా హైందవభూమికి బరువగు సమస్యలు లేకపోలేదు. అవకాశ వస్తువుల విక్రయాంగణము తగ్గదని యొప్పుకొందుము. కాని కొరువారి సంఖ్య తగ్గినప్పుడు పోటీ తగ్గి వస్తువుల గిరాకి వై ట్ల్యము తగ్గవచ్చును. ఇది ఎగుమతుల పక్షమున కలుగు నట్లుము. దిగుమతుల పక్షమునను ఇట్టి నష్టమే కలదు. అగున వస్తువులను దిగుమతిచేయు ఆస్థియా జర్మనీలకు నిరోధమైనది. కావున మనకు అయ్యు నట్టి సానుములు తగ్గిపోవును. దిగుమతి వస్తువుల వెలు సా మా న్యము గా నే హెచ్చియుండును. అయిన మనము పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేసికొనుటకు మాత్రము వీలుండదు. ఏలయన విదేశవస్తువుల నిరోధ ముండబోను. జర్మనీ పోయిన జపాను అమెరికాలు వచ్చిచేయు. కాబట్టి మన కెగుమతుల దిగుమతులవలన రెంటు ను నష్టమురావచ్చును. అయిన మనకు వినుర్వాధికార ముండినయెడల జర్మనీ ఆస్థియాలను శ్రోసి వైచుటకు లోడుగ బేరయిలాడి ఇతరులతో పరస్పరము వరత్తులు చేసికొని ఒకరితిని రాగల నష్టమును మరియొకరితిని లాభము చేసికొనవచ్చును. కాని ప్రైముపత్రిక ఈవిషయ ప్రశంసయే చేయలేదు మనము బలముగా మొరపెట్టుట యవసరము. ప్రైముపత్రిక లోడె నను లోడుకాకున్నను మన ప్రభుత్వమువారు లోడగుటమాత్రము అత్యవసరము, కర్తవ్యధర్మము.

దేశభాషలలో వ్యాపారవిద్య.

దక్షిణ హిందూస్థానమున దేశభాషలలో వ్యాపారవిద్య నేర్పుటకు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి నూర్తనర్మకులయినారు. బెంగళూరు కట్టా వాన నాక విద్యాలయము నెలకొల్పినారు. కన్నడమున వ్యాపారవిద్య నేర్పుట కేర్పరచినారు. విద్యాలయము సుధ్యాన్నములు చేయలేదు. ప్రొద్దున 7 ముసలు 9 గంటలవరకును సాయం కాలము 5-30 మొదలు 8-30 వరకును అభ్యాస కాలముగా నియమించినారు. రెండు సరివత్సరములలో విద్య పూర్తి కావచ్చుననినారు. విషయము లేమి నిర్ణయించినారందురా వినుడు.

గౌరవముక్కు, రోజుముక్కు, ఆసానిభూత, సామానభూత, లాభనష్టముభూత, బాకిపట్టి, నిలువపట్టి, కంట్రాక్టులెక్కలు, మండిలెక్కలు, దలారెక్కలు, విదేశపు వ్యాపారెక్కలు, కంటెనెలెక్కలు, పరిపతీసంఘములెక్కలు, మాండి మరెక్కలు సమావాలవికరములు, జమా కర్యము, సామాన్యగణితము, నడి, కొలతలు, (ఇంగ్లీషు కడగులు)

“వక్రభక్తనారాయణ, బ్యాంకులపర్వా, వాణిజ్య భూగోళము, వ్యాపారము కనకూలము లగు భాషలు, నడవడికకు దగిన నూచలు”

ఇవి యెల్లయు స్వచ్ఛమైన కర్మకాండకు శేరినవి ఇచ్చట తరిబీతగువారు సహృద్యోగములకు నుపయోగపడు వారలేకాని ఆ సహృద్యోగములు అముహ్యద్యోగములు కావు. జాతీయజీవనమున నవి ఈయుగమున నిజముగా ముఖ్యద్యోగములే. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు అభ్యర్థులయెడల కోరిన సామాన్యవిద్యయు హెచ్చువిద్యకాదు. వీరు కన్నడము మూడవతరగతివరకు చదివినవారుగా నైనను నుండవలయు ననినారు. మూకుం జూడ నీ విద్యాలయము చక్కని బాలనుబట్టి ప్రారంభింపబడిన దని తోచుచున్నది. దేశభాషలలో వ్యాపారవిషయములను బోధించి నున సామాన్య వ్యాపారస్థుల బిడ్డలను ప్రబోధించిన నే కాని మన వ్యాపారిపు నిరణిలో మార్పుకలుగదు, అచ్చట మార్పు కలుగని యంతకాలము వ్యాపార వాణిజ్య విషయములలో మనము చేయు ప్రయాసయంతయు పై పూత యగునేకాని బునాదినుండి కట్టికొనినవచ్చుగాదు. ఇది ఉత్తమదృష్టిపథ మిరియొకదృష్టిపథము నుండి కూడ ఈ విద్యాలయము ఉపయోగకరము. స్వల్పముగా సామాన్యవిద్య నేర్చినవారు నకిలుగుమాస్తాలో వకీళ్లకు మధ్యవర్తులై అయి వివాదములు పెంచుటకు తోడ్పడుట తగ్గగలదు. వారు వ్యాయముగా సాహసకారులకు వ్యాపారస్థులకు సహాయకులై స్వతంత్ర జీవనము సంపాదించుకొని సంఘమునకు ఉపయోగులు కాగలరు. దేశభాషయందు పాశ్చాత్య వ్యాపార వాణిజ్యపద్ధతుల జ్ఞానము వ్యాపింపుటకును ఈ విద్యాలయము సహకారి. మైసూరువారు ఇప్పటికే వాణిజ్య వ్యాపార విద్యకు మూడు కరసిను గ్రంథములను కన్నడమున పేర్కొనియున్నారు. ఆధికకాలమున ఇతర గ్రంథములును సిద్ధమగుననుటకు సందేహములేదు. ప్రభుత్వమువారే సిద్ధముచేయుతురు. ఇదిగో ఈ భాషలు బాగుపడుటకు మార్గము. ఈమార్గం అచ్చట నేర్పడుచున్నది ఇచ్చట నేర్పడుచున్న మనము ఉద్విష్టారవలెనైనదే కాని మనకుమాత్రమే ఏర్పడు జాడలు లేవు.

వైద్యవిద్యా విస్తారము

మన రాజధానిలో వైద్యవిద్యను విస్తరింప జేయుటకు ప్రభుత్వముగా కేర్పరచినారు. రాజుత్తరము వైద్యయాలలో ఎక్కువ విద్యార్థులకు చేర్పించును. వానిలో కొంతభాగమునిచ్చుటకు రాయపేట వైద్యబంధుడు. రెంజాపూరు విశాఖపట్టణములలోని అనుబంధపుచేయదు. వైద్యాలయములలోని అవృద్ధి జరుగును. వక్రభక్తనారాయణ కాలికట్టులో విద్యాలయమును ప్రారంభించినారు. ఇంక పరికలిగిన ఫలము గమనింపవలెను. సంవత్సరము మొత్తమునా ఈ 4 వైద్యవిద్యాలయములకు తాకేర్పడినది. ఇంతమాత్రము వ్యాపార ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహింపలే. కాని ఇది భావింపరాదు. దీనిని కారణముగా నుపయోగ వైద్య విద్యాలయపద్ధతిని మన స్థానిక వక్రభక్తనారాయణ వైద్యులు కావలసి త్వరమునకు రెండువందలవరకు సముద్రములో ప్రోత్సహించుట తగియుండును. నిజముగా సహాయము అభ్యయము చేయ నెంతు లేక మనప్రభుభాష వైద్య విద్యా గుములను త్వరలో గాక యని కోరుచు

విరోధా మహా సంగ్రామము

జర్నలుల మూడవ పేజీని ఆంగ్ల సేన లాక్రమించుట.

ఆంగ్ల దళమును మరల మొదలుపాటి శత్రువులపైకి పంపుట--1914లో నిదివరకు పంపిరి.

:-

అయిర్లందు స్వపరిపాలనము--మంత్రిగారు వివరించుట.

జర్నలుల చేతికిఁగద బడియుండుటయూ--యందుకుండుటయూ--పెన్సి డెంటు పను నేర్పరు గారు.

మిత్రిమండలివారు 7 దినములలో 80 లక్షలగుండ్లను వదలుట.

[రైలు రుప జన్మి.]

ఇంకొకటి

లండను పోస్టాఫీసు.

పరిశ్రమించుటకు కారణము

లండను, జూలై 15:-- స్థితిగతులు మారినందువలన కలిగిన తొందరలను పరిహరించుకొనుటకు చింతకలుగనం దున లండను పోస్టాఫీసును పరిశ్రమించితిమి. మిత్రమండలి కా గంత్వే-త్రయ కాపము ననుసరింతురని ఆంగ్ల దేశమువారు తటస్థ దేశములవారి కి తెలిపిరి.

మిత్రమండలివారి ఆర్థిక సమావేశము.

లండను జూలై 15:-- మెకన్ల గారు ఫ్రాన్సు కేంద్ర ఇటలీ దేశముల ఆర్థిక మంత్రులను ఆంగ్ల వరాసుయధ పరిశ్రమల మంత్రులను రష్యా ప్రధానమంత్రి కాథి కారియును లండను నగరమునందు సమావేశమై ఆలోచించి సరుకులను సామ్రాజ్య సర్దుబాటు చేయుటకు వారందఱు కలసి తనిచే యుటనుగూర్చి యొక నిర్ణాణమువచ్చిరి. ఆంగ్ల దేశమువారు ఫ్రాన్సు ఇటలీ దేశములవారిలో ఆర్థిక సహాయములను గూర్చి ప్రత్యేక ప్రయత్నము గావించుకొనిరి. రష్యావారిలోనుండ లెట్లు ప్రత్యేక ప్రయత్నము చేసికొనుటను గూర్చి ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి.

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు

లండను, జూలై 15:-- సంగ్రామస్థితి మిశ్రితమందలి వారికి చాల ననుకూలముగ మారినందున వరకు విజయము వారికి కలుగునని చెప్పటకు ప్రభులతరపున వాధారము గ్రేగారు నడిపిరి.

"సిల్వర్స్" స్త్రీమరు.

మంచులుట.

లండను జూలై 16:-- "సిల్వర్స్" అను ఆంగ్లస్త్రీమరు దీనిది.

నౌకాయుద్ధము

లండను జూలై 14:-- ఈనెల 12 వ తేదీనాడు గోల్లాం లు నౌకాయుద్ధము జరిగినదని ప్రాంతీయులలో తెలు

సిల్వర్స్ ఘట్టాలు ఆటంగారు

గాములవలన మరణించుట

లండను జూలై 16:-- ఆర్. పిల్మన్ అను ప్రసిద్ధి ప్పలు ఆటంగారు గాములవలన మరణించెను.

సామ్రాజ్యసమావేశము

జూలై 15:-- సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారికిని మలకాలికి ఉత్తరమునో విజయపు సామ్రాజ్య పరిపాలకుని నోర్వేగారు కామయ్య సభలో

మరణము

జూలై 15:-- తేయ్యకాంటు అను చిత్రి

గామస్త్రీ మరులు ముంచుకుట.

జూలై 16:-- "సిల్వర్స్" అను ఆంగ్లస్త్రీమరు దీనిది.

హాల్లేనుప్రభువు, ప్రభువులనభ

లండను జూలై 14:-- మధ్యాహ్నము దేశాధికారి వృద్ధి తేయుటకు కాన్ఫరెన్సును నేర్పరించుటనుగూర్చి హాల్లేనుప్రభువు ప్రభువుల సభలో మానించెను. హాల్లేన్ ప్రభువు ఇంతకుముందు ఇంగ్లండు జర్మనీల ఆలోచనములను గూర్చి ఎందులకు తప్పు మాటలు చెప్పెనో తెలుపవలసినదని బల్గోక్ ప్రభువునడిగి నిజస్థితులు పూర్తిగా తెలిసికొనివినదన దేశముయొక్క ఉత్పత్తివలె తెలియదగుకాలము వచ్చినప్పుడు నేను చెప్పిన మాటలు నిజమని తోచగలవని హాల్లేన్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

వెండిధర

లండను జూలై 14:-- వెండిధర తగ్గినందున మల ధన హెచ్చునను తలంపుతో ఇండియా చీవాడేశముల వారు విస్తారముగ కొనిరి గత 18 నెలలలోను చీవాదేశముల కొనిట్టినది 10 లక్షల అవున్సులవెండిని విక్రమించిరి. వారికి వాణిజ్యలక్ష్యము వలన వెండికొరవని యున్నది. వాంతుకు హెచ్చుననిపొంద కొనక తప్పదు. అమెరికాదేశములవారు 7 1/2 కోట్ల అవున్సుల వెండిని గనులలోనుండితీసిరి. అమెరికా దేశములవారు 75 లక్షల అవున్సుల హెచ్చు.

విరాండు

అయిర్లందు స్వరాజ్యము

లండను జూలై 13:-- తేభాపరిపాలకులు ఈకూతికాన్త నునిలిపి నెట్టింతున అలస్యమైనది.

అయిర్లందు పరిష్కారమునందలి నియమములను అన్వయ మంత్రిగారు ప్రార్థన మెంటు ప్రజల సభలోనుండిరి.

6 ఆలప్తరు పరగణాలను ప్రత్యేకించుట-- పార్లమెంటు ప్రజల సభలో సభ్యులుగనున్న అయిర్లందు వారిని ప్రత్యేక ముగ ఆయిర్లందు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నేర్పరుగుల--వల్లి నులో నోక ఆపివేయుట వీరవలయు. దీని సామగ్రికా ర్యునిర్వాహక వర్గమువారే వీరవలయు. వాదనల నేవనిష యులును యుద్ధమునకు సంబంధించిన సరుక్తవిషయములను ఆంగ్ల దేశ దొరతమువారే విచారించెను. ఈ చట్టము యుద్ధ ము జరుగుచున్నంతకాలమును యుద్ధము ముగిసిపిచ్చుట వోక తప్పినను వారుగూడ నులులలో నుండును. అప్పటికి సీరమ గు విధానము నేర్పరుకు పిలుకలుగలవో వట్టి విధానమేర్పరు కరకును గూడ నీచట్ట ములలో నుండును. ఈ చట్టమునుండు వారములలో నుపపాదించబడును

ప్రస్తుతము ప్రత్యేకింపబడిన పరగణాలవారు అంగీకారము నైననే ఆయిర్లందును సంపూర్ణైకత్వము కలుగ గలదు. గాన చాల ననుకూలమున నీతరుణమును దాటించకుండ నట్టి యానుకూల్యమును కలిగించుటకు పార్లమెంటు సభ వారందఱు ప్రయత్నింపవలెను. ఆయిర్లందులో దక్షిణ పశ్చిమ భాగములందలి సంయోగవారులు ప్రత్యేకముగ నింత వరకేమి యును వ్రాయలేదు. వ్రాసినవో దొరత నను వారు దానిని సావధానముగ పరికించెదరు. ప్రస్తుత మా మోదమున కనుకూలమునకను కనపడుచున్నది. యుద్ధము కలుగకుండినవో నేపక్షమువారును గూడ నిట్లు సామరశ్య మున కంగీకరించియుండును. ఈ రాజకీయముల నెట్టిసందర్భ మున వాలోచించు

నందు కొలకరిమితి తొలగించబడును ప్రస్తుతము ప్రత్యేకింప బడిన పరగణాలను ముందుచేర్చుటకు గూడ చట్టమునందన కాళము కలిగింపబడును దట్టిను పార్లమెంటు విర్పడిన పిచ్చుట గూడ ప్రస్తుతము లండను పార్లమెంటులో సభ్యులుగనున్న జాతియవారును నోట్లనిచ్చుట కధికారమును కలిగియే యుండును.

పార్లమెంటు ప్రభువులసభ

లాన్సుడౌను ప్రభువుగారు

లండను, జూలై 11:-- సైనిక శాసనము తొలగింప బడిన తరువాత అయిర్లందు చట్ట ములులలోనికి వచ్చును. నూతనప్రభుత్వ మేర్పడు వరకును గూడ నమలులో నుండును. అయిర్లందు దేశమున కొక ప్రత్యేకమంత్రి యు సాంగ్రామిక హిత్వోపదేశకుడును గూడ నియమింపబడగలరు. రేపటినుండి యే ఆయుధధారణ విషయముగ నేర్పరును. అపరాధమును తీమించుట జరిగ నేరు. రక్షక సేన అయిర్లందులో నుంచ బడును. పోలీసుకాపుకు నిర్వాధికారి నియమింపబడును. ఆతడు దేశమునంతయును లెక్కగా నెరిగిన యోధపురుషుడుగా నుండును. సింఘీను ఉద్యమము తీగించుచున్నది. ఈవిల్లు ఆమోదింప బడుటకు కొంతకాలము పట్టునని నుడివి లాన్సు డౌను ప్రభువుగారు ప్రభువుల సభలో చట్ట నియమములను వివరించిరి.

లాన్సుడౌను ప్రభువుగారు--కాతీయవాదులు.

లండను, జూలై 18:-- లాన్సుడౌను ప్రభువు గారి ప్రసంగములను అయిర్లందు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల యధికార మసంపూర్ణిగ నుండునని తేలుచున్నది. ఇట్టిదివర కెవ రును చెప్పియుండలేదు. దొరతమువారి యనుమతిని బడసియే లాన్సుడౌను ప్రభు విలుల నడిచెగా యు విషయమును అన్వేషింతు గారి నడుగవలెను. లా తడు బాడ్లిగారి నియమము లలో నెంతమాత్రమును మాన్పింద గూడదన రెవ్వండు గారు ప్రకటించిరి. లాన్సుడౌను గారు చెప్పినదంతులకు వ్యతిరేకముగ నున్నది. అట్టిమాన్యచేయుట ఆశీకర్యమునకునని అయిర్లందు కాతీయవాదులు తెలిపిరి. ఇట్టివల వాదనానుములు గతరాత్రి మంత్రులలో కొందఱో ముచ్చటించుట వలన నాక్షేపము కొంత తగ్గినది. గారి అన్వేషింతు గారు స్పష్టముగ చెప్పిననే గాని సుదియనుమతిదని ఎల్లవారును కోరిచున్నాను. అల్పపు పరగణాలు విడిపోవుట నిశ్చయముగాని ఈ పార్లమెంటు ఏర్పాటుమాత్రము తాత్కాలికము అర్థమిచ్చు వాక్యములు లాన్సుడౌను ప్రభువుగారి ప్రసంగమునందు గలదు ఈ చట్ట ముమోదించబడుటకు కొంత యావస్థయగునని యుయొగ మాచన గలదు. ఈ మాచనలే ప్రజల కుక్రేకమును కలిగించి నవి. నేను దొరతమువారి భావములనే వెల్లడించితిని నని లాన్సుడౌను ప్రభువుగారు రెవ్వండు గారికి సమాధానముగ ప్రకటించిరి.

రెవ్వండు గారి భావములు.

లండను, జూలై 14:-- దొరతము గారి సవరణచట్ట ము లెట్టికి వచ్చిననే గాని లాన్సుడౌను గారు చెప్పిన విషయ ముల సత్యావస్థ నిరూపణచే నుజులము. మంత్రిగారువారు నిష్పంధము నంగీకరింతురని నేను విశ్వసింపబడునని రెవ్వండు గారు మరల నుడిపిరి.

మంత్రులలో నిభిప్రాయభేదము

నెల్సన్ గారు ప్రభువు గారి సమాధానము

ఈ వివరముగల తొలికాన్త 28-6-16 తేదీ లండను నగరమునండి ఆప్టేలి గారు పంపబడినట్లు కేళమునండి వచ్చిన వత్తికలవలన తెలియుచున్నది.

వివరణము.

27-6-16 తేదీన పార్లమెంటు ప్రభువుల సభలో (మంత్రిగారును తాము వివరులకు గల కారణములకు) నెల్సన్ గారు ప్రభువు గారియు నుడిపిరి.

మొదట లాన్సుడౌను గారు అయిర్లందు స్వరాజ్యమును గూర్చి తలకలింపబూరినపుడు యుద్ధము ముగియు వరకును స్వరాజ్యశాసన ములులలోనికి రానుండుట కుద్దేశించ బడినది. అట్టివో యుద్ధము ముగియకుండగనే ఆ చట్టము నమలులలోకి తేరయ్యవనువారిలో నే నంగీకరింపబాలక పోతిని. ఈ శాసన మట్లు యుద్ధము ముగియకముందే అతలుజరుపు వద్దతిని రాజీ కుదిరినదని కు విట్టుంటెను నెలవులలో తెలిసివచ్చి. వెంటనే నేను వదనీపరిత్యాగప్రత్యమును అన్వేషింతుమంత్రిగారి కంపితిని. దీనిని గూర్చినచర్చ ప్రజల నాకరింపబడుట తగిన మామూర్త

గంధివాదుల నుడిచెనను.

తీర్మానించినది. కాని అట్లయితే మాత్రమే పరిష్కరింపబడలేదు. యుద్ధాంతము వరకు మరల వివాదమునకు వెళ్ళి పెట్టక నిర్ధారణలు కామోదించుటకే సంయోగవారు లంగీకరించిరి. అట్టియుక్తుమిగాను ఆయనకును జైలువపు దర్జీకక్షలు గాను నరిమార్చుటకే కోరబడుటకు గలది. అందులకు లాగుడు బాధి గారిని విడుదలచిరి. లాగుడు బాధి గారి నూచలకు మంత్రిగారు మాత్రమే పరిష్కరించెదరనిది.

నాకీ స్వరాజ్యవిధానమునకు స్వరాజ్యకాసన ముదకు ఏమి యుద్ధములేమన్న ఆంగ్ల దేశముయొక్కయు సామ్రాజ్యముయొక్కయు లాభముకొరకు స్వరాజ్యము నిచ్చిమాడకలేననియు అట్లగుట ప్రశ్నయుగ సంవరలేననియు నేను తలచితిని. యుద్ధము ముగియినకు నీకాశములు జూపబడని కద్దలికే నేనందల కంగీకరించితిని. యుద్ధమునకును దీని నమలు జరుపుటవలన అయ్యుడు దేశమునియు సంక్షుభితము కాగలదు. ఇంతకంటే సవర్ణకార్య మింకొకటియుండదు. అది నెగ్గారను ప్రభువు గారు నడిచిరి.

నెగ్గారను ప్రభువు గారు వ్యవహార కాభివృద్ధిగా నందే కార్యములకు చాల శ్రద్ధయుగ విర్యవర్తింపిరి. మీరాజీ కామా నిద్రించుటకు నొకరియు గారు చాల చింత నొందుచున్నారని, అయ్యుడు ప్రశ్న నాగించుట కిది గాదనుకాదని నేనూత తలచెదనని సంమాన్యతలను కూర్చి ప్రభువు గారు నడిచిరి.

దీనినిగూర్చిన రహస్యములు చాలగలవు. వారిని వెంటనే వెల్లడించుట సమంజసముగాను లేదే కూర్చియున్నారని వారిని వివరించుటకు నెగ్గారను ప్రభువు గారు నడిచిరి. కూర్చియున్నారని రందుల కంగీకరింపలేదు.

పాము

పరాసువారి ప్రకటనము

పాము జూలై 16 — పరాసు అధికార లిట్లు ప్రకటించిరి. నిన్న రాత్రి సోమనదికి దక్షిణము జక్కమున దట్టముగా కమ్మిన పోయందులో కరబడకుండ అకస్మాత్తుగా మావైచి బడిలామేన నెట్టివైచు అనుభవములను బట్టుకొనిరి. కాని మేము తక్షణమే వారికోసం ఆరెండుపులములను ఇంకొక అడవిని బట్టుకొంటిమి. అడవియొద్ద జక్కనులింకను నోలడునున్నాడు. ఫోకి కప్పించునను, దక్షిణమునను పీకాయలాలాక్షిలనుండును మేము ముందుకువచ్చితిమి.

కాంటల్మేననునద జక్కముల నవ్వము

పాము జూలై 16: — కాంటల్మేననునద జక్కముల సరిపెంపొననందు వారు 12 కేలనుండి నైనులకు గోల్పోయి గని తెలియుచున్నది. దీనినిబట్టి ఆస్థానమున వారెట్టి ప్రాముఖ్యము నిచ్చినది తెలియగలదు. ఆయుధరంగమున గల ఆంగ్ల నైనులంతయు కిచెర గారకుల కూర్చుబడిన వారయ్యు, వారికి యుద్ధమెట్లు సలుపుయో తెలియదనియు, జక్కములను మాడగ నెత్తుక సారపోవుట నియు జక్కను అధికారులు తమనైనులలో చెప్పిని ఇదివఱకు లండన్లో నాకరుగా నుండి ఒక జక్కనుఖుమీ చెప్పెను. ఆంగ్ల నైన్య మంతయు నీయ యుద్ధోపకరణములకు వాడవైని సోవురునని జక్కములు తలచిరి కాని “అనుకొనినదానికి వ్యతిరేకముగా నైనది.”

జక్కములు తిలపనుట.

పాము జూలై 14 — నేనుయధ్యాహ్నము మిటుల ప్రకటించబడినది. అవకాశ సామమునకు ఈకాశమున జక్కములు వాంఛులను వేరుగా మేము వారిని తలచితిమి. పూయిరి యుద్ధ ఫీరంగులు హెచ్చుగా కాల్చబడినవి. ఎవరొంటి అడవిలోను వాళ్ళు అడవిలోను మేము శత్రువులను తలచి వేసితిమి.

పరాసురంగమున శాంతముగ నుండుట

పాము జూలై 15: — రంగమునం దంతటను నెత్తు దిగ నున్నది. అంతేక పట్టణముల లూకవైలి మీద జక్కములు బాంబులు వేసినందులకు ప్రతిక్రియగా పరాసు వైమానికులు ముల్లయను పట్టణమువై చాలగుండల బరిపెరిని అధికారులు తెలిపిరి.

మరియుక మృతి.

పాము జూలై 15: —

పరాసువారి జాతీయోత్సవము

ఆంగ్ల సేనలు పాల్గొనుట.

పాము జూలై 14: — పరాసులో జరిగిన జాతీయోత్సవమునందు మిత్రులందరి సేన లన్నియును పాల్గొనినవి. ఆంగ్ల సేనలని గాడ్గూను, హైలాండును, దక్షిణాఫ్రికానూ, అంజులుకు కెండానూ భారతీయులను కూడ పాల్గొనిరి. గోయలు పాల్గొంటు బాగు మేళములనాన వాముందిరి. ప్రజలయత్నానా మతికొనించినది.

వైసిడెంటు పలు శ్రేణుల గారు

పాము జూలై 14: — పరాసు వైసిడెంటు పలు శ్రేణుల గారు బహుముతుల నొసంగుచు శత్రువుల సన్నాహములను నివారించుటకు పరాసు వైసిడెంటు సమర్థులని విజితమైనది. ఆంగ్ల సేన లపారమున సాహసమును మాత్రము న్నది జక్కముల చేతకొర బడి ముండుటయూ ఉడవండుటయూ యానది వెద్దొక్క గాని మన సేనలు బలహీనులకు టకు వీలులేదని చెప్పి డెంటు గారు నడిచిరి.

బ్రిటిషువారి మజిలీని విజయములు.

బ్రిటిషు ఆక్రమణము.

పాము జూలై 16: — నిన్న రాత్రి 10-15 గంటలకు నర్ డగ్లస్ హేలు గారి ట్యాంక్ ప్రకటించిరి. — పోజునున్న స్థితి మాంటు రంగమునందు కలంతయు యుద్ధము జరిగినది. మనకు మజిలీని విజయముగలిగినది మేము రెండు అడవులనుబట్టుకొని డెబాంటిన్ గ్రామము వరకును జర్మనుల మాడగ దక్షిణానమునకును పోయి, పోజురును పార్కులను జేరితిమి. శత్రువు లెత్తవారముగా బోయియున్న మేము లాగివాడుకు తూర్పుననున్న డెల్లి అడవివంతయును పట్టుకొని జర్మనులు పట్టణ తలవడగా వారిని పూర్తిగా నోడిచి పొడవొలిపితిమి. మేము ఫోజు అడవియందు కొంతభాగము నాక్రమించుకొని జర్మనుల మాడగ దక్షిణానమున భేదించితిమి. ఈ ప్రాంతమునందు డ్రేహన్ గార్డును బ్రిటిషు ఆక్రమణములకు శత్రుపటాలము నెరుగించి, పూర్వయుద్ధము సరిపి అనేకులను పాత మొరక్కెన, 1914 వ సంవత్సరమునకు తరువార ఆంగ్ల ఆక్రమణ పటాలము యుద్ధముచేయుట కరకాళ మిచ్చుట కిదియే మొదటిసారి. డెబాంటిన్ వెటిట్ అను గ్రామమునకు పశ్చిమముననున్న అడవి నంతటిని మేముక్రమించి శత్రువులను తలవడ ప్రయత్నింపగా వారిని తలచివేసితిమి ఇచ్చట బట్టుకొనబడిన థెడిలలో ఒక బల్లెయూ పటాలపు ముఖ్యాధికారియు వారి యుద్ధోగ్యులను గలను ఒరిగినవకు తూర్పున మేము సోజురునుకలకు ముందుకు పోయితిమి.

ఆంగ్ల విమాన దళము

పాము జూలై 16: — సుందరములను గడచిన రెండు దినములలో ఆంగ్ల విమానదళమునకు కొన్ని యుద్ధములుగలిగెను. శుక్రవారమునా దంభియును మేముయు భూమి పట్టమునకు 500 అడుగులకంటే ఎత్తుగా లేచి, ఇట్టి ప్రతిపాల్గింపులను మన విమానదళమువారు తమ కార్యములందు సఫలులగుచుండిరి. ఒకవిమానము శత్రువుల రైలుబాద్దవై కాంబులు వేసి ఒక ప్రైమును పట్టాలకుండి తొలగించెను. గడచిన 24 గంటల కాలములో మేము మూడు ఫాకరుజాతి విమానములను, మూడు బ్రేచేరుజాతి విమానములను, రెండు ఇంజను విమానము నొకదానిని ధ్వంసముచేసి యుగోక ఫాకరుజాతి విమానమును విరుగగొట్టి నేలమార్చితిమి. మన విమానము లన్నియు నిరసాయముగా తిరిగివచ్చెను.

రైలు ప్రతినిధి చెప్పిన విషయము

నిన్న సాయంత్రము 7 1/2 గంటలకు రైలు ప్రతినిధి ఇట్లు చెలివెను. బ్రిటిషు వారి కంపెయను ఆకాశముగా నున్నది. గడచిన 24 గంటలలో మేము 2000వైగా థెడిలను యుద్ధోపకరణముల నిలువలకు పట్టుకొంటిమి. దక్షిణాఫ్రికా పటాలమువారు డెల్లి అడవిని పట్టుకొనిరి. డ్రేహన్ గార్డు ఆక్రమణమును డెక్లన్ ఆక్రమణములకు యుద్ధరంగమున విజయము నొంది 16 గురు నైనులకు చుపి 84 గురు బ్రెలిలకు పట్టుకొనిరి.

శుక్రవారమునా మేము జర్మనుల రెండవరక్షిస్తానము స్వాధీనము చేసికొనవచ్చును మాకు గలిగిన సన్న మత్తెల్లము. శత్రువులు ఆ నాయకులుగా కరులై. కొన్ని గ్రామములు మమ్మెగిరించి యుద్ధమునలిపె గాని మన నైనులు తమకున్న విశేషములను మమ్మెగిరిగెను. కాంగీబాలు డెబాంటిను

దట్టము గానుండెను దీనిచాటున ఇదివఱకు మేము పట్టుకొనిన స్థానములకు బలమునుకొంటిమి. ఉధ్యాహ్నము ముగియకుండా ప్రకారముగా యుద్ధ మారంభమయ్యెను. శత్రువులు తమను తక్షిస్తానము బలమునుకొంటు కరకాళమునుకుంటు నర్ డగ్లస్ హేలు గారి యుద్ధతంత్రము. దీని ననుసరించి మేము సాయంకాలముతయు శత్రువుల నో తలచివేతిమి.

పరాసు ప్రతికూల బ్రిటిషునిజములును గాని మాకుంటు.

పాము — “మన బ్రిటిషుమిత్రుల ప్రభావకరములను ల” అట్టి కక్కిరింప ఒక పరాసు ప్రతికూల వాగ్ధానము “బ్రిటిషు వారు ఎప్పుడును యుద్ధరంగమున ముందుకు సాగినయ్యెను. డెంటు వారిదేహుద్విలములకు చుట్టేరి నూదించుచున్నదని వాగ్ధానము చెప్పెను. త్వరగా బ్రిటిషువారు ఎల్లప్పుడును ముందుకు వచ్చుచుంటు మూచుచుంటు జర్మనులకు ఫిత్తి గొలుపుచున్నది. వారి వాత్సల్య జర్మనులంతయు ప్రయత్నించిరి. కాని వారి ప్రయత్నములన్నియు విఫలమయ్యెను. బ్రిటిషు సేనముఖ మించుమించుగా పరాసు యుద్ధమున కయ్యుచున్నది. ల్వరలో రెండుజాతుల నైన్యములు నొక్క పంక్తిగా నెక్కడి రెండునుగలసి ఏక కాలమున ముందుకు పోగలవు.

శుక్రవారపు యుద్ధము.

బ్రిటిషు నైన్యపు ఎడమభాగము లాబానూ గా శత్రువులను యధ్య శుక్రవారమునాను శత్రువులలో దా మూడు కందకంట్లను ధ్వంసము చేసెను. ఒరిగినప్పుడు రెండు డెబాంటిన్ లాలాములు బ్రిటిషువారి నురించెను. కాంటల్మేనను నుత్తరమున ప్రవ్యులగాను పటాలము వారు బ్రిటిషు వారివైచిరిగాని బ్రిటిషువారు వారిని నోకరునకు సునాద్దులవఱకు పారవోలిరి. మెట్టుపూంటాలకలకు యధ్య డెబాంటిన్ లయ్యె బ్రిటిషువారు సాగిపోవుచుండగా 700 మంది ఖుమిలకు, యుద్ధఫీరంగులకు, యుద్ధోపకరణములకు దొరకెను డెబాంటిన్ లాలావైచిరి. వారి సేనకును పటాలము విశేష పరాక్రమము మాపినది. రెండుసార్లు బ్రిటిషు వారు గ్రామమున ఒక వీధిలో ప్రవేశించి గాని ముగ్గురు కల పోవలసి వచ్చెను. బ్రిటిషువారు ముగ్గురు యధ్యాహ్నము గ్రామమును యట్టుకొని స్వాధీనముచేసికొని గ్రామమునందు 1500 జర్మను కలముల కనుదెంచి తెలియచున్నది. శత్రువుల సేనకునొకభాగము సోజురునువైపును పోజిలోవును పటాలమునుబడినది. సామరేయకు పటాలములో యధ్యాహ్నముత ముత ము తప్పించుకొని పోయెను. బ్రిటిషు దళపు డిభాగము బ్రోన్న అడవిని తుడిచెట్టి, ఉధ్యాహ్నము లాలాగీబాలులకు అరమెలవఱకు పోయిరి. ప్రవ్యుల దళమువారు లాలాగీబాలులకు సురక్షించుచుండిరి. బ్రిటిషువారు గ్రామమున కేగి ఒకబట్టున లాలాగీబానుండు ప్రవేశించిరి. ఫీరము చేసికొని ప్రవ్యులపటాలమున యధ్యాహ్నము కొనిరి. ఇక్కడ బ్రిటిషు సాయదళము మాపిన మద్దతియను దానియూదిన ఒక పరాసు శరణుయ్యును.

ఆంగ్లరంగమున తీవ్రముగా పోరు.

పాము జూలై 16: — ఆంగ్ల రంగమున తీవ్రముగా పోరు. దీనియందయు తీవ్రముగా పోరుజరిగినది. పరాసు నకు పోగలిగెను డెబాంటిన్ లీచే! ఈరెంటికిం యధ్యున్న జర్మనుల రైల తయులకు బ్రోన్న అడవియంతయును కయ్యుచు. శత్రువులు 2 సార్లు ప్రయత్నముచేసిరి. మరల నొకసారి జర్మనులు నాక్రమించిరి గాని డెంటు సేన తిరిగివేలు చేసెను. కేలము ఫీరంగులకు కాల్చి ఇట్లు శత్రువుల రెండవస్థానమునె ముట్టడికి సిద్ధపడితిమి నేను (15:00) మన మావజాతీసేను శత్రువులకు ఫీరంగులు కాల్చబడినవి. శత్రు సైనికందకములను విడదలచి డెంటు ఇటీవల జరిగిన పటాలములోని రైల కింబడిరి. వారిని కుత్తరపు వారికి నోటిను లీచే

ఆంగ్ల విజయములు

లండను జూలై 16: ఆంగ్ల సైన్యము విజయంబులు ప్రారంభమైనది. ఈ విజయము వచ్చినది ప్రథమ దినమునను జరిగినది. ఆంగ్ల సైన్యము అదే దినమున ప్రథమముగా గల లాంగ్ బాటు అట్టెను ఈ భాగమున నుమా చామెల్ల మారమును పూర్వ కర్తవ్య స్థానమునకు విడుదలై మారమును ఉన్నది. లెజంట్ లాంగ్ బాటు లాంగ్ బాటు తూర్పున కెందుమైల్ల మారమున నున్నది. ఇప్పుడు బ్రిటిషువారు పట్టుకొనినది యెందుమైల్ల లెజంట్ లాంగ్ బాటు లెజంట్ లాంగ్ బాటు ప్రథమము ఒక మైలు మారమున కెందుమైల్లగా నున్నది. సాజురీనుద్ద జర్మనుల స్థానము కాంటర్బరీనుకు ప్రథమము 1 1/2 మైలు మారమున నున్నది. మనకు గలగు మన్న విజయములకుల పోజురీనుకుడే తప్పింపు లగుచుండును. పోజురీను ఆంగ్ల బలములకు నడుమ రోడ్డు ప్రక్కన నున్నది. లాంగ్ బాటును పట్టుకొనినయెడల మన స్థానమును, హార్డుకోరు ద్ద పరానుకుండ్లియు ఏకసంక్తి గానుండును.

నాలుగు మైళ్లు ముందుకు పోవుట.

జర్మనుల మూడవ రక్షిత స్థానమును బ్రిటిషువారు చేరుట. లండను జూలై 16: ఈ దినము మధ్యాహ్నము ఆంగ్ల సేనాధిపతి సర్ డగ్లస్ హేగుగారు ఇట్లు ప్రకటించిరి— ఆంగ్ల సేనాధిపతి అంతయును మనకునుకులముగా నున్నది. ఏలట మేము కోరు మెట్టులంద జర్మను లేగ్లను ముగించి ఆ స్థానమునకు నాలుగు మైళ్లు వెనుకనున్న మూడవ రక్షిత స్థానమునకు కాక్రవులను బాటునోలితిమి. గత దినము మేము పట్టుకొనిన మైదలు 2000 చుదికోలలకి యుద్ధారంభమునండి యంతరము 10 వల చుది మైదలు పట్టుకొంటిమి. గత దినము మేము పట్టుకొనిన వారిలో ఒకటూలపు అధికారి కలడు. శత్రువులు నిలువయుండి యుద్ధోపకరణములు కూడ మన చేతికి బడినవి.

ఇరువీధుల వారును తీవ్రముగ పోరుట

వారిను, జూలై 16: మూడు దినములు వచ్చిన పూర్వ దినమున తీవ్రముగ ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. తక్కిన త్రిదినమున వాయుదగిన జేమియును లేదు అని నిన్ను రాత్రి త్రికటింపబడినది.

జర్మనుల యొప్పుదల

లండను, జూలై 15: ఆంగ్ల సేన కొంతకాలము నాక్రమించెను. పోజురీను లాంగ్ బాటులకు కుప్ప మనెను చీల్చెను. ఆంగ్ల సైన్యము అదే దినమున కుప్ప మనెను, ఆంగ్ల సైన్యమును ఆర్మీ మ్యాజిస్ట్రేట్ ప్రాంతమున ఆర్మీ బలించెను. ఆర్మీనుల యొద్దనుండ ఆంగ్ల సేనకు తలపడిన ఆ జర్మను యుద్ధోపకరణ త్రికటింపిరి.

మొత్తముదలి ఫిరంగులు.

జర్మనుల అభిప్రాయము.

జూలై 16: సోమవారమున కుప్ప మనెను తల ఆంగ్ల సేనలు 7 దినములలో 80 లక్షల ప్యాంకెట్లను జనుటంగు పరిశ్రమ వ్రాసినది.

గాంగ్ మూలతో గూడిన పోరు.

జూలై 14: ఆంగ్ల సైనికాధికారులు పరామింపుచున్నార. ఎటులైన జయమును గా మారుచున్నార. అచట జర్మనులకు యున్నదని తల్పింపగలమునుండి విలేఖరి 6 తల్పింప వ్రాసెను.

మిలిటరీయలు సేన.

జూలై 14: ఈ నెల 1 వ తేదీ లండను నువల మూడవ కర్తవ్యమునకి వారబడిన. మిలిటరీలకు శత్రువుల ద్వంద్వము కలిగి కలకత్త పోలీసుల వచ్చినది మైప్పు

విదేశీ విమానములు

జూలై 16: ఆంగ్ల సైన్యము శత్రువుల మైదలను కెండిటికి ఆ పామును పరామింపుచుండును. శత్రువుల ద్వంద్వము కలిగి కలకత్త పోలీసుల వచ్చినది మైప్పు

జనరల్ హేగ్ గారి ప్రకటనము.

ఆయుధములు, ఫిరంగులును పట్టుబడుట. లండను జూలై 16: ఈ యుద్ధమున జనరల్ హేగుగారు ప్రకటించిరి— శత్రువు యుద్ధము తప్ప లేదు. దగిన విశేషములు లేవు. మేము 14, 15 తేదీలలో పట్టుకొనిన స్థానములందు శత్రువులు వదలిన ఆయుధములు ఫిరంగులును మా స్వాధీనమైనవి. నిన్నటిదినము. మేము మతీ 5 వ విజయము + పెద్ద ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. నిన్న రాత్రి మన పటాలములు హై డి అనుకోటికి పోయి దానిని బలపఱచి మరక్షితముగా తిరిగివచ్చెను.

రమ్యా

రమ్యారంగము.

లండను జూలై 16: ఇట్రోగ్రాడు— ఆస్ట్రీయాలో రమ్యారంగము ప్రభావము చుట్టడించిరి. రమ్యారంగము కుడి త్రికర్మ సేనాపతి యుద్ధముల బలమును ఫిరంగుల బలమును రీ గారంగమునందు కెమ్మెర్ నకు పశ్చిముగా కొంత ముందుకు పోయి.

రమ్యారంగ శత్రువుల నోడించుట

ఇట్రోగ్రాడు జూలై 15: ప్రాజువాడుకు ఎకకుగట్టున శత్రువులు సలపడగా రమ్యారంగ నోడించిరి. స్త్రీ సేనాధిపతి తల్పింప మన యుద్ధము తీసివేసెను.

శత్రువు నోడించబడుట

రమ్యారంగ ముందుకు పోవుట

ఇట్రోగ్రాడు జూలై 15: గోడిప్పికి తూర్పునను బాల్వి విచ్చికి ఈ భాగమునను సోగోవపు గ్రామమునకు నమికమున శత్రువులు తలపడి యోడిపోయిరి. వారిలో చాల మంది హతలైరి. రమ్యారంగ మరలకలడడి కొంత స్థానము నాక్రమించిరి.

రమ్యారంగ విజయము

ఇట్రోగ్రాడు, జూలై 15: అధికారు లిటుల తెలిపిరి— ఎల్లరమున తల్పింపన రమ్యారంగ మరలకలడడి స్థానములకు తక్కినవికొనిరి. బలబద్ధము 10 మైళ్ల మారమున నున్నది. మామన నైకతని తుకమ్మలు తీవ్రముగ నెదిరించుచున్నను పోరు రమ్యారంగ ఆచూకముగ నున్నది.

ఇటలీ

పర్వతశిఖరమును పగులగొట్టుట.

ఆస్ట్రీయా కానమును నాశనము చేయుట. రోము జూలై 15: రంగమునం దంతటను ఇటలీ వారు తీవ్రముగ ఫిరంగులు కాల్చుచున్నారు. కాన్టరెలో ఆగ్రిమునకు నమికమున జమాగ్రాయమున ఇటలీ వారు ఈ నెల 12 వ తేదీ చుదుగుని పేర్చి హ్యూగ్రిమున పగులగొట్టిరి. అచటనున్న శత్రు సేన యంతయును నాశనమైనది. అప్పుడు సేన మెటనే కొండచురుగులకుండ నెక్కి స్థానమున వశపరుచుకొనిరి. శత్రువులు తల్పింపన తలపడగా వారోడించిరి.

పోసివాలోవ మొగలో వారు తల్పింపనములను తక్కి పరుచుకొనిరి. శత్రువులు తీవ్రముగ మరల తలపడిరి. బోవ్నా ప్యాంకెమునగూడ ఇటలీ వారు ముందుకు వెళ్లిరి.

ఇటలీ రంగము.

పాశ్చాత్య యుద్ధము.

లండను, జూలై 15: ఇటలీ వారు తల్పింపనది. పాశ్చాత్య ప్యాంకెమున తీవ్రముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. తుపానులు పట్టుచున్న మేము బాల్గోలే, బాయ్టిలోయ ముందుకు పోతిమి. అప్పుడు శ్రాత్త సేన శత్రువుల నడుమనుకల్పి మున్నె గనిగిడెను. కాని వారిని మేము తలపింపితిమి. బోవాగ్రియ శత్రువులు మ మ్మిరించిరి. వారుగూడ మా అగ్ని బలముచే పలూచునలైరి.

రుమేనియా

రుమేనియా వారి భావము

ఆస్ట్రీయా జర్మనీ దేశముల ఆందోళనము. బుకారెస్టు జూలై 15: మిక్రియందలి వారు విక్రియములను ఆస్ట్రీయా జర్మనీ దేశముల వారు చాల నా: దోళము నొంది రుమేనియా వారి భావము తెలియగోరుచున్నారు. రుమేనియా వారు సంకల్పించిరి. రుమేనియా వారు భావమును తెలియగోరుచున్నారు. రుమేనియా వారు భావమును తెలియగోరుచున్నారు.

ఆస్ట్రీయా

హబ్స్బర్గుగారు దక్షిణాఫ్రికాకు పో: జాలకుండుట. లండను జూలై 16: ఆస్ట్రీయా ముచ్చి ఆంగ్ల సైన్యము బాగుగా నుండవలయున దక్షిణాఫ్రికా ప్రియాణము సంజమాముగా నున్నదని చెప్పుకొనుచున్నా రని సెంట్రల్ న్యూసు పత్రికా కేప్ టౌను విలేఖరుడు వ్రాయుచున్నాడు.

గ్రీసు

లేటరునగరపు రాజమందిరము తగులబడుట. ఏథెన్సు, జూలై 15: లేటరునగరమున అగ్ని ఇంకను వెలలేరుమనే యున్నది. రాజమందిరము ధ్వంసమైనది. కేఫే రీస్ అను తమనమా రైలో రోడ్ గాగ అగ్ని బారినుండి తప్పించుకొనిరి. రాజుగారు మందిరము పూర్తిగా ధ్వంసముగఱచుట అచ్చటనే యుండి క్రయముతో తప్పించుకొన గలిగి నైసకు లనేకులు కనబడుటలేదు.

స్పెయిను

స్పెయినులో రైలు వేవారి సమ్మెకట్టు. లండను, జూలై 14: స్పెయినులో రైలు వేవారి సమ్మెకట్టి రినియ, నైసి: కానము ప్రకటించబడిన దనియు తెలియుచున్నది.

హాలండు

హాలండు దేశము. హేగు జూలై 13: భూ సేనలకు హెచ్చించుట కోకానన మామొదింపబడినది. యుద్ధములందు గలవారు సంధికారకు ప్రయత్నించుట యధికమైన కొలదిని మన దేశమున కాపాడుటకు మనము ప్రయత్నింపవలెనని యుద్ధమంత్రి నుడివెను.

హంకాంగ్ ప్రభుత్వము వారి తీర్మానము

లండను జూలై 15: హంకాంగ్: హంకాంగ్ గవర్నరుగారు. కాననభా అధికారసభ్యులు, కార్యవిర్యావాక సభ్యులును గల సామగ్రి జ్యోతిషుత్వము వారికి యుద్ధవిషయమున ధనసాహాయ్యము చేయుటకు తీర్మానించిరి.

జర్మనీ

ప్రజలకు హెచ్చరిక. లండను జూలై: మూడు వేలకు భాగమునది దేశమునకు పోవుటకు నిర్దయము నుండవలెనని లీల్-కో-బోయి-టర్ కోయింగు కట్టకముల ప్రజలను హెచ్చరించుచు కరపత్రములు ప్రకటింపబడినవి ఆ మెప్పుడు డనుండి విలేఖి సెంట్రలు న్యూసు పత్రిక వ్రాసెను.

టర్కీ

మెసపొటేమియా విషయములు. లండను జూలై 15: పార్లమెంటు సభలో మెసపొటేమియా విషయము చర్చనకు రుద్దిరి ప్రధాన వ్యాసమున “మెసపొటేమియా” పత్రిక యిట్లు వాయుచున్నది:— సరఫరా చేయబడిన కస్తువులు ముగియవచ్చును సర్ విలి యం మేముగారు కొద్దికొద్దిగా వారిని నైకుల కిచ్చిన విషయమును గూర్చియు హిందూదేశపు యందుగుండు సామానులకు గూర్చియు చర్చించి నవ్వడు చాల బాగ్రత్తగా నుండవలయును. (బ్రిటన్ దేశము అన్ని భాగములను భరించుచున్నది. కనుక హిందూదేశాధికా భాగములు మిక్రయమును పాటించుట కవకాశము లేదు. ఆంగ్ల దేశపు మందుగుండు సామానుల సరఫరా మంత్రియు హిందూదేశమును సామానుల కర్మాగారములను నిపులుగు పనివారినుండి వారికిబడులు ఆంగ్ల దేశమున పని తెలియని శ్రాత్త వారి సేర్పాటు పని చేయుచుచున్నాడు.

డెన్మార్క్

యూఫ్రేటిసు జూలై 12: సేదున్మన్తి 117 దిగ్రిలున్నది. మెసపొటేమియా యుద్ధము.

యూఫ్రేటిసు జూలై 11: కడవలలోని సరుకుల నవసారింపిన తెగవారి రక్షణస్థానము ఆంగ్ల సేనలు ఈ నెల 10 వ తేదీన నాశనము చేసెను. వారు కడవలలోని హమకు సరస్సులో మావడవలలోని సరుకులను మారింపబో గారత్తుక సేన వారిని తరిమెను. సన్న యిటుయొద్ద ఈ నెల 9 వ తేదీని 10 వ తేదీని 11 వ తేదీ సామంతులమునందు శత్రువులు మరఫిరంగులను గాల్చిరి. బాంఫిరంగి విమానదళములు గూడ ము చిక్కియుండిరి. ఈ సేనకేమియు నవ్వము

లొ హజర్

THE GREAT WAR.

German Third Defence Line Reached.

FIRST EMPLOYMENT OF CAVALRY IN WAR SINCE 1914.

ALLIES FIRE 3 MILLION SHELLS IN 7 DAYS.

TO BE OR NOT TO BE UNDER GERMAN HEEL: POINCARÉ'S DECLARATION.

IRISH SETTLEMENT: PROVISIONS EXPLAINED BY PREMIER.

[Reuter's Agency.]

France

Good News From British Front.

Many Important Gains.

LONDON, July 16.

The latest news from the British front is the best since the push began. Longueval, just north of Trones Wood, is more than six miles north-east of Albert and nearly two miles east of our original line. Bazentin-le-Grand is two miles east of Longueval, while Bazentin-le-Petit, which Reuter's correspondent at headquarters gives as situated a mile further north and nearer Bapaume. The German position at Pozieres, a mile and half north of Contalmaison, must be critical owing to our recent successes. Pozieres lies athwart the main road from Albert to Bapaume. The possession of Longueval brings our advance in this sector into line with the French at Hardecourt.

A Four-Mile Advance.

German Third Line of Defence Reached.

General Sir Douglas Haig this afternoon reports:—All continues to go well on the British front, and at one point we have forced the enemy back to his third system of defence four miles in the rear of his original front at Frénoy and Mametz. The total prisoners taken by the British amount to ten thousand since the beginning of the battle including two thousand in the last twenty-four hours. The latter include a regimental commander of a Guards Division. Large quantities of war material have fallen into our hands.

German Losses at Contalmaison.

Paris.—It is stated that the Germans lost twelve thousand men in counter attacks at Contalmaison. This shows the importance they attached to the position. A German prisoner formerly a waiter in London said that German officers told the men that the British were Kitchener's conscripts who knew nothing about soldiering and would throw down their rifles directly they came to close quarters with the Germans. The latter consequently expected a walk-over, but things were much otherwise.

Further Important British Successes.

British Cavalry in Action.

A communique from General Sir Douglas Haig, timed evening, said:—Heavy fighting all day in the willemont sector of the German second line. Further important British successes. Captured two woods, penetrated the third line north of Bazentin-le-Grand to the outskirts of Pozieres. We captured the Delville wood east of Longueval, despite intense and repulsed a strong counter-attack, and repulsed a strong counter-attack. We gained a lodgment in a wood, where we penetrated the German line. A squadron of Dragoon Guards in this vicinity accounted for an enemy detachment. The Cavalry have had in the afternoon the opportunity to advance. We captured the whole of the wood west of the village of that repulsed two counter-attacks. Taken here include the com-
mandant regiment and the whole staff. Of Ovillers we fought our way to the crest.

able Work of Aeroplanes.

During the past forty-eight hours have been covered by unfavourable weather. Clouds were seldom higher than five hundred feet. As much valuable work has been done. One of our bombing squadrons destroyed in the past twenty-four hours, three biplanes and a double-engine red three Fokker to land damaged. Returned safely.

Another Account.

At headquarters, in a message evening, says:—The British progress satisfactorily. We have captured the village of Delville in the past twenty-four hours. Delville wood was carried by the British. The communique mentions the first time in the war, saying that the British Guards and Deccan and capturing thirty

that our casualties in a second line and the enemy suffered from opposition. Experiences of a battle and destroyed. The British had captured the village. Mistaken taken of it. The struggle was an important pursuit of the enemy.

French Press Eulogy on the British Success.

PARIS.—"Magnificent success of our intrepid British Allies" is the theme of the French papers, which declare there is something majestic and inflexible in the measured but continuous advances which give the impression of latent power united with an implacable will. It is pointed out that the Germans are in particular dread of the British advance north of Peronne and have made incredible efforts to prevent it; but the British front is already nearly aligned with that of the French, thus facilitating the renewal of a combined advance.

Details of Friday's Assault.

The details of Friday's assault show that the British left, starting between La Boisselle and Contalmaison, swarmed into three lines of trenches. They met with desperate resistance from two Bavarian regiments at Ovillers, while north of Contalmaison they encountered fractions of the Prussian Guard who were driven back to the outskirts of Pozieres. The central advance from between Mametz and Montauban towards the Bazentins quickly took seven hundred prisoners a battery of fieldguns and a number of maxims in a succession of sharp fights, which included the repulse of two counter-attacks. The Pomeranian brigade held out very fiercely in Bazentin-le-Petit. Twice the British emerged from the wood into a single street of the village and twice they were compelled to withdraw. The third assault made in the afternoon was successful. It is stated that fifteen hundred German corpses were found in the village. A company was captured fleeing towards Pozieres, but the main body of Pomeranians escaped. The first task of the British right was to clear Trones wood, after which it had covered half a mile to Longueval by noon. The Prussians defended Longueval, but the Tommies' blood was up, and they dashed forward with such impetuosity that they carried the whole place in less than an hour, capturing the regiment's staff and the bulk of the battalion. A French eye-witness says all were astounded by the dash and valour of the British infantry, who irresistibly swept away everything in their path. A feature of the Allies' advance is co-operation, aeroplanes flying low to signal every movement of advancing infantry to the rear, enabling guns to be lifted as successive rushes were made.

Fierce Fighting Continues.

Gains in Enemy's Second Line.

A British communique says:—Fierce fighting continues all day. We steadily increased our gains, and now hold the enemy's second position from Bazentin-le-Petit to Longueval, inclusive, and the whole of Trones Wood.

Two determined counter-attacks were completely crushed. The Germans subsequently recaptured Bazentin-le-Petit, but were immediately ejected. The period of the 11th and 12th July was mainly spent in bombarding the enemy's formidable second positions and in other preparations for a further advance. The assault was launched at 3-25 this morning (Friday), after an intensive bombardment, and the enemy were driven down the trenches along the whole front. During the attack we took many prisoners.

A Gallant Stand.

We relieved in Trones Wood a party of the Royal West Kents, who had become separated from their comrades in the recent fighting and, surrounded by the Germans, had gallantly held out in the northern end of the Wood for forty-eight hours. The whole village of Bazentin-le-Petit remained in our hands after the Germans had been ejected in the afternoon.

German Attacks Continue.

PARIS.—This afternoon's communique says that a German bomb attack north-east of Avocourt Redoubt was repulsed. There has been intense artillery fighting at Fleury. The enemy's attempted attacks in the forest of Apremont and reconnaissances in Vaux Wood were dispersed by our barrage and rifle fire respectively.

Quiet Day on French Front.

PARIS.—A communique says the day was comparatively quiet on the whole front.

French aeroplanes last night, as a reprisal for the bombardment of the open town of Luneville, dropped several heavy shells on the town of Mulheim.

Fierce Reciprocal Bombardment.

PARIS.—Last night's communique reported very fierce reciprocal bombardment in the Fleury sector on the right of the Meuse, and said there was nothing to record on the rest of the front.

German Admission.

A German official statement that the British have gained ground. It said that between Pozieres and Longueval the British had captured the village. The statement mentions the Ancre and Arras.

TELEGRAMS.

Toughest Job of the War

LONDON, July 16th.—The 'Vossische Zeitung's' correspondent on the western front says that the Germans have the toughest job of the war against the British who are throwing in masses of troops and appear determined to achieve success at any cost.

A Warning to Civilians.

A "Central News" telegram from Amsterdam says that placards order the inhabitants of Lille, Roubaix, and Tourcoing to be prepared for deportation to the rear.

The 'Territorials' Advance.

The "Times" understands that the London Territorials on the British left on 1st July reached the third line, but were obliged to retire owing to barrage fire cutting off their supplies.—("C. and M. Gazette" special cable)

British Troops Participate.

Allied troops participated in the impressive National celebrations in Paris. The British detachment consisted of Guards, Highlanders, South African, Anzacs, Canadians, and Indians. They were led by a band of pipers of the Royal Scots. They aroused the wildest enthusiasm.

"We Shall not Weaken."

President Poincaré's Declaration.

PARIS.—Distributing Diplomas of Honour to the relatives of men killed in the war M. Poincaré made a speech in which he said that Frenchmen had revealed themselves as capable of frustrating the plans of predatory Powers. He eulogised the Allies, especially Britain, whose splendid young armies had sprung from the ground. The question, the President declared, is "to be or not to be under the German heel. Therefore we shall not weaken."

Stations Bombed.

Our aeroplanes were very active on the Somme. They brought down four German machines in enemy lines and two others were badly hit and obliged to descend. French air squadron bombed railway stations at Abbeville, Tergnier, Choumy, Hombleux and Roisel and a heavy battery near Boisel.

LARGE QUANTITIES OF ARMAMENT CAPTURED.

General Haig's afternoon communique says:—Except for heavy reciprocal bombardment there is nothing important to report. We continue to find large quantities of armament and other war material abandoned by enemy in positions captured on the 14th and 15th. We took five more heavy howitzers and four field guns yesterday. Our troops' last night strengthened and improved our new position covered by a detachment thrust forward to High Wood which was withdrawn unmolested in the morning.

CAPTURED POSITIONS TAKEN FROM GERMANS.

PARIS.—The Communique says:—South of Somme last night the Germans under cover of fog crept along the canal and violently attacked and captured by surprise La Maisonnette and Biaches but we vigorously counter-attacked and regained both places as well as a copse to the north, where the Germans are still holding out. We progressed west and south of Fleury where as well as at Chenois and La Lauffe intense artillery duels are raging.

Professor Elie Metchnikoff.

PARIS.—The death of the Scientist Professor Elie Metchnikoff is announced.

Great Britain.

THE IRISH SETTLEMENT.

Premier Outlines Agreement.

An Appeal to Parliament.

LONDON, July 16.

THIS MESSAGE WAS ACCIDENTALLY DELAYED BY CENSORSHIP:—

In the House of Commons to-day Mr. Asquith said that the main provisions of the Irish Agreement were:—

The exclusion of the six Ulster Counties; an Irish Parliament composed of Irish Members of the House of Commons; and an Appeal Court in Dublin, which would be appointed by the Imperial Executive. He said that the new Bill would provide for Imperial control of the Navy and Army and all matters arising out of the war. The Agreement provides that the Bill should remain in force during the war and for a year after it. If the Government had not then made permanent provisions for the Government of Ireland, the period would be extended to enable such provision to be made. The Bill would probably be introduced next week.

Mr. Asquith emphasised that union in Ireland could only be brought about with the free assent of the excluded area. He appealed to the House to seize the opportunity, which might not recur, to arrive at an agreement which would lead to a lasting settlement. Mr. Asquith stated that the Government had not yet received any special proposal from the Unionists of the south and west of Ireland, but any such proposals would receive careful and sympathetic consideration. He emphasised that there were features of the settlement which none would voluntarily have chosen, had not the war compelled their introduction. Mr. Asquith admitted that there has been some misunderstanding in the Cabinet regarding the precise point at which the Cabinet should review the negotiations. He announced that the Imperial Representatives would be responsible for the Defence of the Realm Act and other emergency legislation. The time limit would be struck out of the Home Rule Act, and the Bill would contain provisions regarding the future of the excluded counties. Nationalist Members of the Commons would continue to vote in the Commons after the Dublin Parliament had been established.

Statement by Lord Lansdowne.

In the House of Lords Lord Lansdowne outlined the provisional system of the Irish Government which would come into force after the abolition of martial law until the establishment of a new Government. There would be an Irish Secretary with probably a military adviser. The carrying of arms would be prohibited from to-morrow. There would be no military and the garrison would be a new Chief.

TELEGRAMS.

A Possible Crisis

Nationalists and Lord Lansdowne

Nationalists state that Lord Lansdowne's speech was the first intimation of restrictions on the Irish Executive. Mr. Asquith would be asked whether Lord Lansdowne's statement was sanctioned by the Government. Mr. Redmond in a manifesto says he adheres strictly to Mr. Lloyd-George's terms. Any departure in the direction indicated by Lord Lansdowne would be a breach of faith.

Explicit Statement Demanded.

LATER. It is stated that the Irish situation was easier after the Irish leaders had conferred with some members of the Cabinet last night, but the general feeling was that Mr. Asquith should make an explicit statement. Mr. Redmond's manifesto was provoked by an obscure passage in Lord Lansdowne's speech, which was interpreted as meaning that the settlement scheme was only provisional as regards parliamentary representation but permanent as regards the exclusion of the Ulster Counties. The Nationalists were also concerned about the threatened delay in introducing the amending Bill.

Lord Lansdowne's Defence.

LATER. Lord Lansdowne, replying to Mr. Redmond's manifesto, says he believes he is representing the views of the Government.

Mr. Redmond's Views.

Mr. Redmond, replying to Lord Lansdowne's speech yesterday, says the matter can only be cleared up by the production of the Government's Amending Bill. He is loath to believe that the Cabinet favours coercion.

A British Steamer Sunk.

LONDON, July 16.

The British Steamer "Silverton" has been sunk.

THREE MORE SUNK.

The Steamers "Ecclesia," "Alto" and "Sylvie" have been sunk. The crew of "Alto" were saved.

A Direct War Contribution from Hongkong.

LONDON, July 16.

HONGKONG.—It is stated that a conference of the Governor and Unofficial Members of the Legislative and Executive Councils has agreed to recommend a direct war contribution to the Imperial Government.

Financing the Allies.

Agreements Reached.

LONDON, July 16.

It is officially announced that Mr. McKenna and the Finance Ministers of France, Russia and Italy conferred in London in conjunction with the British and French Ministers of Munitions and the Chief of the Russian General Staff and reached an agreement further co-ordinating joint arrangements regarding supplies and finance. Britain has also concluded separate financial agreement with France and Italy and is initiating discussion with a view to a separate agreement with Russia.

Declaration of London.

Reasons for Abandonment.

LONDON, July 16.

The British Government has sent a memorandum to the neutrals, stating that the Declaration of London has been abandoned because it was impossible to stand the strain of the changed conditions. The Allies will continue to conform to the principles of international law.

Sir Edward Grey on the War.

Farewell Message to Constituents.

LONDON, July 16.

In a letter of farewell to his constituents Sir Edward Grey says: "Things are going so favourably with the Allies so to justify the fairest expectation of satisfactory final success."

Lord Haldane and Germany.

Reply to a Suggestion.

LAHORE, July 16.

LONDON, July 15th.—In the House of Lords Lord Haldane drew attention to the importance of scientific training for the economic conflict after the war. The Duke of Buccleuch suggested Lord Haldane's first explaining his conduct in misleading Great Britain and Germany regarding each others' intentions. Lord Haldane replied that no one would be gladder than he when the moment comes for the complete judgment of the nation on the whole of the facts.

The Imperial Conference.

LONDON, July 15.

In the House of Commons Mr. Bonar Law said that, the Imperial Conference would be held as soon as seemed desirable to the Imperial Government and the Dominions.

Australian Premier Indisposed.

LONDON, July 16.

A "Central News" telegram from Cape Town states that Mr. Hughes, owing to indisposition, is uncertain about carrying out his South Africa programme. ("C. and M. Gazette" special cables.)

Rise in Bank Rate.

LONDON, July 16.

Rise in Bank rate is attributed to the rise in the value of money in New York which has compelled more attractive British terms to be offered in order to retain foreign balances.

Mr. James Sant.

LONDON, July 16.

The death of the Painter, James Sant, is announced.

The Silver Market

LONDON, July 16.

Messrs. Montagu's report says that the fall caused buying by Indian bazaar and covering by China in anticipation of a rally. During the last eighteen months China has sold possibly thirty-three million ounces, which in view of China's currency requirements will have to be replaced by silver at a higher price. A less amount is likely to flow back. The United States production of silver amounts to nearly seventy-five million ounces, seven and half millions above the estimate.

Death of a Famous Footballer.

LONDON, July 16.

The famous English International Rugby Footballer, R. Pillman, has died of wounds.

Mesopotamia

Operations in Mesopotamia

Fighting with Brigands.

EUPHRATES LINE, 10th July.—A detachment of our troops blew up the tower of the brigand who had been implicated in the theft of bellums (country boats).

11th July.—Marauders in boats attacked our boat convoy crossing the Hammar Lake. The escort drove off the assailants who suffered some casualties.

Machine Guns and Artillery

TIGRIS LINE, July 16.

At Sannaibat the enemy's machine guns were active during the night of the 9th and 10th July and in the evening of the 11th July, the enemy's artillery and aircraft both engaged in ineffectual bombardment of our trench. No material damage was done.

The Temperature.

The temperature is one hundred and seventeen degrees.

Mesopotamia Campaign.

Comment in The "Times"

ALLAHABAD, July 16.

LONDON, July 15th.—The "Times," in a leader on the coming statement in Parliament concerning Mesopotamia, warns critics against two false lines of attack, first the suggestion that Sir William Meyer economised at the close of military needs, secondly the quality of Indian munitions. It points out that Britain is meeting all the charges, so the Indian Finance Department has no temptation to economise, and adds that the Ministry of Munitions here has obtained the services of the best men in the Indian munition factories, their places being taken by amateurs. ("Pioneer" special cables.)

Russia.

Attempted Enemy Offensive Repulsed.

LONDON, July 16.

PETROGRAD.—A communique says an enemy attempt to take the offensive on the left bank of the Stokhod was repulsed. Fighting west of the river Strypa has slackened.

Enemy offensive Repulsed.

Russians Gain Ground.

LONDON, July 16.

PETROGRAD.—A communique says:—The enemy yesterday violently bombarded the Russian lines east of Grodidisthie and north-east of Baranovitchi and made repeated offensives at various points in the region of the village of Skropoff. They were repulsed with heavy losses. The Russians counter-attacked and gained ground.

Further Russian Successes.

Fresh Positions Captured.

LONDON, July 16.

PETROGRAD.—A communique says:—The Russians captured fresh positions west of Erzerum and are now ten miles from Baiburt. Fighting is developing favourably south west of Mush despite desperate Turkish resistance.

A Strategic Point in Armenia Stormed.

LONDON, July 16.

PETROGRAD. The Russians have stormed Baiburt a very important strategic point in Armenia.

Slight Progress.

LONDON, July 16.

The Russian communique says.—The Russian right wing on the Riga front supported by artillery and warships has slightly progressed west of Kemmern.

Italy.

Mountain Summit Blown Off.

Austrian Garrison Destroyed.

LONDON, July 16.

ROME.—Apart from increasing artillery activity on the whole front the feature of the communique is a repetition of the Italian feat of blowing off the summit of a mountain by a mine which had taken long to dig in the most arduous circumstances beneath Castelletto Peak. The mine was exploded on the 12th, burying the garrison. Alpinists immediately scaled the debris-littered slopes and consolidated the position. They repulsed strong counter-attacks.

Marked Italian Progress.

Very Strong Positions Carried.

LONDON, July 16.

ROME.—A communique states that at the head of the Posina valley the Italians carried very strong positions. The enemy counter-attacked violently. In the Tofana region there has been marked Italian progress.

Heavy Fighting at Posina.

LONDON, July 16.

The Italian communique says:—Heavy fighting is taking place at Posina. In spite of thunderstorms we progressed south.

where the enemy strongly reinforced made several counter attacks which were driven off with heavy loss. Enemy counter attack near Toeana was repulsed.

Germany.

A Naval Battle North of Gothland.

LONDON, July 16.

It is reported in Stockholm that a Naval Battle was fought off Gothland on the 12th instant.

BALKANS.

Rumania's Intentions.

Austro-German Anxiety.

LONDON, July 16.

BUKHAREST.—The Austrians and Germans are very perturbed at the Allied offensive and are endeavouring to discover Rumania's intentions. The opinion is strengthening that the interests of Rumania demand her speedy entry into action. The press is optimistic regarding the prospects of the Allies.

Greece.

THE TATOI FIRE.

Crown Prince's Residence Destroyed.

KING ESCAPES WITH DIFFICULTY.

LONDON, July 16.

ATHENS.—The fire at Tatoi is still raging. The Crown Prince's residence has been destroyed. The Queen escaped from the Royal Chateau carrying Princess Catherine. The King remained to the last and escaped with difficulty. Many soldiers are missing.

Holland

Holland and Peace.

War Minister on Preparedness.

LONDON, July 16.

HAGUE.—The Chamber has adopted a Bill extending the Landsturm. The Minister of War said that the more the idea of peace penetrated among the bellis, rents, the more careful must the Dutch be to defeat attempts on their integrity.

Spain,

A Railway Strike in Spain.

LONDON, July 16.

A Railway strike has broken out in Spain and Martial Law has been proclaimed.

United States,

The "Deutschland".

LONDON, July 16.

WASHINGTON.—The State Department has formally ruled that the submarine "Deutschland" is a merchantman.

Justice Clark Nominated Supreme Judge.

LONDON, July 16.

WASHINGTON.—Justice Clark of Ohio has been nominated Supreme Judge in succession to Mr. Hughes, the Presidential Candidate.

Panama Canal Unreliable.

Effect on American Naval Programme.

LONDON, July 16.

A telegram to the "Daily Telegraph" from New York says:—During the debate on the Naval Bill in the Senate, Senator Lodge admitted that the navigation of the Panama Canal was so unreliable that the transfer of the fleet was uncertain; therefore, a Pacific fleet is built in addition to the Atlantic fleet.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.

(BY WIRE.)

S

War Cable to the Viceroy.

SMBL.

The following telegram dated the 14th instant received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Severe fighting continues on the British front. The enemy having received large reinforcements strongly attacked several points of the line and at first regained some of their lost positions. But we now hold the whole of Mametz, and the British also progress. From Wood and repulsed two heavy attacks. Between the battlefield and the sea have been bombarding enemy positions at front line.

The French Front.

As the French expected the German slackening, but redoubled their effort. Having attacked Damloup on the 11th, the direction of Fort Souville and furious bombardment Fleury and attacking or ed some ground. Vaux roads, violent attack the Somme. come where that the e up the A obstinate will be follow

TELEGRAMS.

The Eastern Front.

No further progress is reported from the Russian front. Furious fighting continues on the Stokhod, but no change in the position has occurred. The Russians, west of Erzerum, recaptured Marmakhatum.

The Italian Front.

The Italians are maintaining their pressure and made some progress in the direction of Roverto.

Another Cable.

SILILA, July 16.

The following telegram, dated the 6th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:

The British at dawn on the 11th attacked the enemy's second line of defence and broke into it on a front of four miles capturing several strongly defended localities. Heavy fighting continues. This advance is of great importance for the country beyond is comparatively open. After their heavy attacks against Fort Souville the Germans attempted to infantry action on the 13th before Verdun, but as a lively bombardment is being kept up, fresh attacks are expected.

There is no further movement on the Russian front. There was an artillery duel on the Stokhod and some stubborn conflicts on the lower Strypa.

Heavy artillery action from both sides took place on the Italian front. The Italians repulsed with heavy loss an Austrian attack on Muga Zugna, south of Roverto and themselves attacked at several points with some success.

Mr. Lloyd George speaking at the Munitions Conference, said that the combined offensive east and west wrenched the initiative from the hands of the enemy. The improvement in our prospects is due to the improvement in the equipment of our armies. The Navy until recently absorbed half the metal-workers in the country. Building new ships, repairing old ones, and fitting and equipping them occupies the energies of a million men. We had to set up new factories. Most of these are now complete and machinery set up. Hundreds of thousands of men and women have been trained for munition-making. Heavy guns are rolling out at a great rate and we are turning out nearly as much ammunition in a single week, and nearly three times as much heavy shell as we fired in the great offensive in last September. The new factories have not yet attained one-third of their full capacity, and our supplies will soon be overwhelming.

The Russians are pursuing an offensive against the Turks in the direction of Erzinjam and are now 40 or 50 miles from it. They have the upperhand in most of the region between Erzerum and Trabzon and have driven the Turks from the heights east of Raibert, and, after a violent night battle, occupied a series of heights south-east of Marmakhatum and pursued the Turks 20 miles south.

Calcutta.

Dye Sale at Calcutta.

CALCUTTA, July 16.

To-day Messrs. Mackenzie Lyall and Co., sold by Public Auction a small parcel of 21 cases of aniline dyes of various kinds. The sale attracted a good deal of consumers and professional dyers and those who came from Madras, Bombay and Gujarat for the big German dye sale on Wednesday last were also present to-day. The bidding was rather dull, and the competition not so keen as was expected. On all kinds carthamine obtained the highest price, fetching Rs. 6-12 a lb. and green sold lowest, fetching Rs. 1-15 a lb., other kinds varying from 2 rupees to 6 rupees. It will be remembered that on Wednesday's sale auramine yellow sold lowest, fetching Rs. 8-8 a lb. and delta purpurin which sold highest, got as much as Rs. 32-12 a lb. On the whole at to-day's sale various kinds of dyes were sold for a total of Rs. 14-6. Bengal silk mills and Tata and Co. figured prominently amongst the bidders and at Wednesday's sale 800 lbs. of auramine yellow Rs. 2550 while at to-day's sale 199 lbs. of auramine sold for Rs. 820-14-0. Two hundred lbs of yellow went on Wednesday for Rs. 1,450 while its sale about 350 lbs. of the same stuff went for Rs. 2,819. After this sale a case of Imperial containing about 66 lbs. put to auction for Rs. 244-11-6. The reason for lower bid to be the relative inferiority of to-day's

Training Patrol-Sergeants.
A New Class.

CALCUTTA, July 17.

From the 1st October, a new class will be the Calcutta Police Training school on the Bar Road for the benefit of recently appointed sergeants in charge of the new Police outposts. Patrol Sergeants will not be confirmed appointments unless they pass an examination Police Procedure. Attendance in this class compulsory for Patrol Sergeants but ordinary attendants if they want to qualify themselves as patrol sergeants.

Calcutta Ambulance in France.
Sir John Hewett's Report.

CALCUTTA, July 16.

sent to France. Sir John Hewett had the Calcutta Ambulance Company Major Crombie, R. A. M. C. and in letter dated France, 12th June, to the writer. "The Prince of Wales had been hit and that a dozen of the best of the ambulance corps. He was acted by comfort and his freedom which were very good. The ambulance was of the size and the port. Options.

The Deputy Superintendent Murder.
REWARD OF RS. 15,000 OFFERED.

CALCUTTA, July 16.

The Government of Bengal has offered a reward of fifteen thousand rupees for information leading to the arrest and conviction of the assassins of the Deputy Superintendent, Basanta Kumar Chatterji, who was shot dead at Bhowanipur on the 30th ultimo.

Burma.

Education in Burma.

Promoting Patriotism in the Schools

RANGOON, July 16.

The Education Department have to-day issued three important resolutions, which testify to Sir Harcourt Butler's keen and energetic interest in educational work. The first deals with the question of promoting a spirit of patriotism and loyalty to the Empire in schools, a matter which is closely allied to the Empire Day movement, initiated by Earl Meath. To achieve this object Sir Harcourt Butler has outlined a scheme which he puts before a strong committee for their consideration. His Honour will welcome any proposals which will promote the end in view. Mr. B. S. Carey, Commissioner of Sagaing, is the Chairman of the Committee, which consists of 12 members in all, and whose deliberations should be productive of much good in promoting and fostering a strong imperial feeling in the province.

Securing Local Interest.

The second resolution also sets up a committee (numbering 35) to consider the desirability of creating new machinery which will be capable of dealing with the administration of certain branches of education in Burma in future. To improve and spread education local co-operation and control are desirable, and it is also necessary to avoid a uniformity of system in a province so diversified as Burma. The intention is to secure local interest and the committee will meet at the Government House shortly to discuss the matter with His Honour.

Female Education.

The third resolution deals with the question of female education in the province following the recent request by the Government of India for a reconsideration of this problem. The committee appointed to consider the subject includes a number of officials and others interested in education. The committee is asked to set forth its recommendations under the four following heads: (1) Primary Education of girls (2) Secondary and higher education of girls, (3) Teachers for girls' schools and (4) Inspection.

His Honour the Lieutenant-Governor of the United Provinces was presented with a Municipal address at Dehra Dun where he spent two days inspecting among other institutions, the Forest College, Imperial Forest Research Institute, and the Headquarters of the Trigons metrical Forest Survey of India. He left Dehra Dun on Friday for Lucknow. Lady Meston, accompanied by Mr. Gordon A. D. C. goes to Naini Tal.

Anglo-Indian Force.

Recruiting in Rangoon.

RANGOON, July 16.

Up to date 56 men have enlisted for the Anglo-India Regiment and 7 are ready for enlistment. This will complete the first platoon. Thirty-five have already left Rangoon and 22 others will be leaving on Tuesday.

Punjab.

A Bank Manager Being Prosecuted.

LAHORE, July 17.

In the case before Rai Sahib Labhu Ram, Magistrate, Rawalpindi in which Gopichand, late Managing Director of the Popular Bank, Rawalpindi, is being prosecuted under Section 409 and 467 for criminal breach of trust and forgery of a share application and pronote executed by one Diwanchand the statement of the accused has been taken. Saib Diwanchand sold him 300 shares of the Bank at a premium of Rs. 8-per share and afterwards asked him to suggest means whereby he could make more profit. Thereupon the accused advised to purchase 600 shares at a premium of Rs. 10 per share and thereby acquired the right of purchasing 300 shares at Par which Diwanchand agreed, and purchased 600 shares, executed pronote for Rs. 13,000 as consideration for sale. The accused sold him 600 shares standing in his name and of his wife and credited himself with Rs. 13,000 advanced on pronote as value of those shares. Both transactions took place on the same day.

Lahore City Still Water Logged.

LAHORE, July 16.

Weather in Lahore still continues monsoonish, but there had been a break in rains since Friday evening. The city is still more or less water logged from the effects of the down pour on Thursday and Friday. The damage caused to katcha buildings in the city had been very considerable. A good many trees were blown down notably on the mall by Government House grounds. The amount of rain registered for two days was 11-30 inches.

Sind.

Seven Inches of Rain in Four Hours.
Several Lakhs Damage to Produce.

KARACHI, July 16.

Several lakhs of rupees worth of damage to produce lying in the open awaiting export is estimated to have been caused by a record downpour of rain which gave seven inches in about four hours in Karachi.

Karachi Freight Market.

The Karachi freight market: Since the last report there has been a distinct improvement in the spread of the rains and Indian dealers in Karachi have freely released their holdings of wheat and other produce. The freight market has been proportionately active and besides berth bookings to the extent of 12,000 tons July, August and about 80s, several reported for near positions at rates varying in size and the port.

FRENCH NATIONAL FETE.
War League's Felicitations.

KARACHI, July 16.

On the occasion of the National fete of France the following was addressed by the War League to the French Consular Agent in Karachi. "A little over a century and a quarter ago the people of France fought most gloriously and successfully for their freedom for justice, for humanity and now when our liberties are once more threatened the people of France are again fighting most nobly and covering themselves with immortal glory in a magnificent defence of their country and of the world's freedom against the repeated assaults of a powerful, brutal and treacherous enemy. On this ever memorable 14th of July the War League ventures to transmit heartfelt felicitation and congratulations. May the alliance between our respective people increase in intimacy and continue steadfast for all time."

THE AGENTS' REPLY.

The French Consular Agent replied:—"I have to acknowledge with most sincere thanks your letter of date. It gives me much pleasure to receive for forwarding the War League's stirring message to the Republic and people of France."

Central Provinces.

RECRUITING IN C. P.

Wounded Soldiers as Agents.

NAGPUR, July 16.

A recruiting campaign is being carried on in Berar for the Indian Army. A party of wounded Indian soldiers under Captain Johnston and Mr. Campbell, Collector of Sukkur, Sind, addressed large enthusiastic meeting at Yeotmal and Amraoti. A regular recruiting committee has been formed at Yeotmal by the Deputy Commissioner and Committee will be formed in other centres.

The Select Committee of the Central Provinces Land Alienation Bill introduced at the last meeting of the Council will meet on the 19th and that on the Medical Registration Bill on the 28th.

South India.

Knife Wounds on a Head Constable.

CALICUT, July 15.

Thyil Raman Nair, a Head Constable of Police attached to the Plaghat Circle, who is on leave has been admitted into the Civil Hospital, Cannalore, with more or less serious knife wounds, said to have been inflicted by his brother-in-law during an altercation. The parties on both sides have lodged criminal complaints.

Mysore.

Mysore Legislative Council.

BANGALORE, July 16.

A meeting of the Mysore Legislative Assembly was held this noon with the Dewan presiding. H. H. the Yuvarajha was present as an extraordinary member of the Council. Rules of business were suspended and the Mysore University Bill as amended was taken into consideration.

Mr. Bannerji in moving that the report of the select committee together with the bill as amended by them be taken into consideration referred to the changes in the original bill made in the Select Committee. He alluded, among other things to the question of Vernaculars in the University. He said while there was a consensus of opinion in favour of making Kannada compulsory there were a great number of subjects of the state who were against it. He pointed out that without compulsion Kannada language could not be developed, and he instanced what was done in Bengal. He referred at length to various representations in connection with the language question and pointed out the diversity of opinions expressed even by those who urged the making of Kannada compulsory. Mr. Bannerji then dealt with some of the clauses in the bill which underwent alteration in the Select Committee.

D. M. Narasinga Rao seconded Mr. Bannerji. Some of the members then offered remarks on points dealt with in the Select Committee and supported the bill as amended by the Select Committee. The remarks of the speakers mainly related to the language question, and opinion was generally in support of the Government action in including Tamil, Telugu and other languages in the University curricula and not making Canerese compulsory. After the motion was passed the Assembly began to discuss the amendments.

Mr. Bannerji proposed five of the amendments. The amendments were purely verbal and related to slight alterations in text of Amended Bill. All amendments were carried. Mr. H. Narasinga Rao then moved his amendment to include provision in the University for religious training.

He referred to the regrettable feature of the Bill in that religion was altogether divorced from morality. Hindus as a nation were great believers in the potentiality of their religion. This state is essentially a Hindu State and the Maharajah was worthy of being made the first Chancellor of the Hindu University where religious training was made compulsory. He in the end appealed that in every school or college in the State must be given Hindu religious instruction.

Weather Report

SILILA, July 16

The monsoon has been generally active except in North-west India and Burma. Rainfall has been nearly general in Assam, Chota Nagpur, Bihar, east United Provinces, Central India east, east Central Provinces, Bombay, Deccan, Mysore, Madras Decan and local in Bengal west Central Provinces, southeast Madras and north Madras coast. A few falls also occurred in Burma Orissa west United Provinces, Gujarat.

The Chief amounts are: Minbu 1 inch Cherrapunji 8, Dhubri 1 1/4, Gauthati and Mymensingh 1, Jaijpur 3, Darjeeling 2 1/4 Sambalpur 1 1/4, Daltonganj 2, Chabassa 1, Gorakhpur Rajkote, Pendra, Raipur 1 1/4, Akol: and Ahmadnagar, 1, Sholapur 1 1/4, Raichur 3, Bangalore, Mysore and Cocanada 1 1/4, Masulipatam and Ootacamund, 3 Kodaikanal and Salem 2, Cuddalore 1.

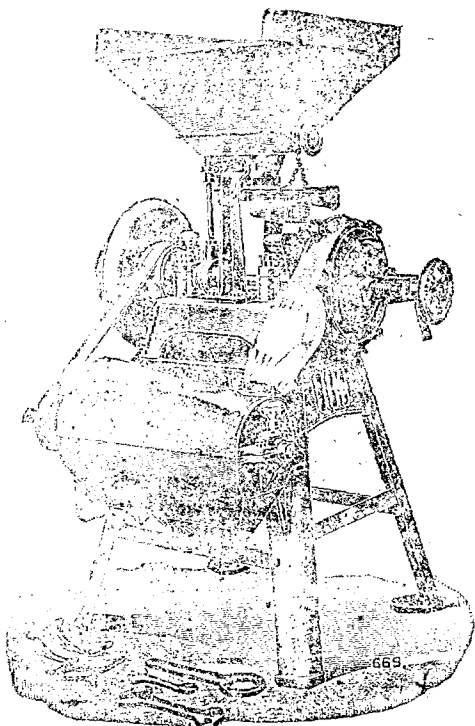
FORECAST:—Increase of rain in Upper Burma

అన్యకాంజనము దీపా, 7, తంబుకెత్తి

పప్పులు పిండ్లు తయారుచేయు యంత్రములు

ఈ మిల్లు కి గుట్టముల శక్తితో భారీగా పని చేయును. శనగలు, కిందులు, వగైరా పప్పులును గోధుమలు, బియ్యము, పప్పులు మొదలైన వస్తువులను మిక్కిలి మృదువైన పిండిగాను ఒక కుర్రాయములోనే తయారుచేయును. ఫ్యాక్టరీల వారికి సహకారి వ్యాపారముగ బహులాభించును. కొద్ది పెట్టుబడితో వ్యాపారము చేయ యత్నించువారికి ఇది చాలా లాభకరము.

రాబ్బన్ కూర్చి కిరస్సాయర్ యంజను (8½ గుట్టముల మొదలు 60 గుట్టముల వరకు) గ్యాసు యంజనులు, సెంట్రీ ఫ్యూగలు పంపులు, డాకిపంపులు, చేతితో నుంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు. (గంటకు 6 పవులు) ఎండుపచ్చికరక గ్యాసు యంజను వగైరాల నుపయోగించు బొగ్గచేయు జట్టిలు, మొదలైన ఫ్యాక్టరీలకు కావలయు సమస్తసామానాలు గూడ మాబద్ధ దొరకును. తప్పిస్తు నూరు వాగిసి శిలీసీకొనుడు.

ఇండియన్ కామర్సు లిండు ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ,
150 ఇంటిబద్ద, మెషిన్ మిల్లస్ట్రోమ్ వరకును,
4, శంభుదాసు వీధి, మద్రాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

బాధాపీడిత రక్తములను జరించువాడ్యములకు కీటకమంటి మందు. ముత్యము, మున్నును, గండములను పుష్టి. పాతకొమ్మలను అన్ని విధములవలన గలకు నర్మకొమ్మలను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

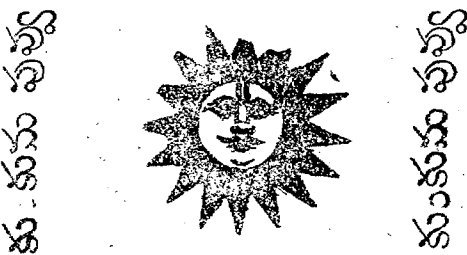
బాధాపీడిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిశ్చయము, సహజమైన మధ్యకత్తికను అన్ని విధములైన దోషములను నివృత్తి. శరీరమునందలి పొడవదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును పుష్టికరమును. భరితాశోక్తమును గలగ జేయును. 16 శోభనకర చుండుటకు 4 టేబుల్ స్పూన్లు అమ్ముడును.

జాబ్బిటము: పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, వననవాడి నం ౨ బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ పంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త: డా॥ హరిశ్చంద్రమరాపు, ఎం. ఏ.
శ్రీలింగులము కళలు చదివినట్లు చదువుకొన
చ్యును, బహుశ్రావణకాలమునుండి లోకములో
ప్రచురముగా జరిగిన సంగతు లిందు ప్రాంత
మునువర్ధిల్లించుచుచున్నది. 200-
ముద్రాది శిగు. ప్రకటనము లేదు.
ప్రచురముల ఫంచిక: పి. డి. గా వంపుదము.
జాబ్బిటము: ప్రకటనచరిత్రకార్యాలయము,
165, కావలి, మదరాసు ౧౬ ప్రాయము.

కుంకుమపువ్వు

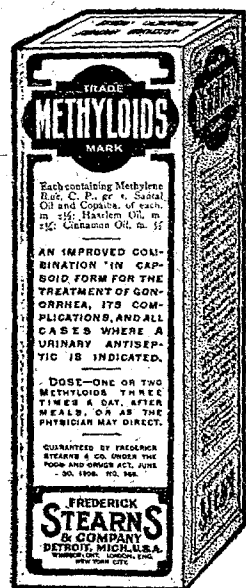

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరుకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాజెన్ మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(కలి) ౩1, నాన్సువీధి, బొంబాయి.

మోహినీతైలము.

5 తులముల నూనె గల సీసా 1-కి 0-12-0. వి. పి. చార్జీ నేలు.
శ్రీ పురుషులు వాడుటకు ఉపయోగమైనది. ఇది మనోహరిత్రమజేయు విద్యార్థులు,
ఉత్కృష్టములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర నిచ్చి విశ్రాంతిని
జేయు. మొదలగు మోహలావణ్యములకు ప్రావగు కురులను
కారముగ పెంచి కాపాడగలను. ఇది వెండ్రుకలకు నిగనిగ
జ్వలనమునల్లనిరంగళిలిగించి శిరస్సునకు చలువబుట్టించి,
మృత్యుశ్రాంతి సాంపుచుకూచి, మనోహరమైన సువాసనగలిగి
చేయు. మోహిని తైలము అనేక సువాసనగల వస్తువులతోడ
యేర్పాటుగా తయారు చేయబడియున్నది. తలయందుండు వెండ్రు
కలన్ని పురుగులను నశింపజేయుగల తైల మిది యొక్కటియే.
అమ్మతాండనం డిపో, 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

మిథిలాయిడ్సు

శ్మశ్మముల వైతత్త
ఇమే పనిచేసి, పంపుల్ల
ముగా నుండు మిథిలాయిడ్సు
ఇక జ్వరము చేసికొనుట
కంటే నది మంచిది. నోప్పి
గాని మూత్రకృచ్ఛిమును
గాని గలిగించదు. రసకసు
క్రమముగా తగ్గించును.
నిర్దుష్టమైనది. ముఖ్య
ముగా గోంపో న నును.
పుచ్చుకొనుటకు పీతపుగ
నుండును. నీ కు తప్పక
దొరకును.
మిథిలాయిడ్సు

మీ కవనరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత
పోయినట్టిగాని పనులనుగరించుచు, ఉక్కు,
ఇనుపవాసములు. వంపులు వంపులుగ వంచ
బడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప
కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామా
నులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱిం
చియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి
సంబంధమును సలహా నాలోచించవలసినది.
వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల
కిచ్చుటగను కోరినంతనే వానిని సకాల
ములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు
మోగినవారు.

విలాసము:—

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్
తలపెట్టె నెం 553 రు,
389 మదరాసు.
(వై కామ్రాజెషన్ గోదనపుడు ఈ కత్తిక
పేరుకూడ ఉదహరింప గోచరున్నాడు.)

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అశోక్ గుహను శాశ్వతముఖమునపొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది
ఈ ఉచితమైన పుస్తకము అశోక్ గుహనకును కలగజేసి
శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జీ
యు యేమే భరించుకొనవలయును. పంపిణీ చేయుదు.
219 వైద్యశాస్త్ర మునిశేంకర్ గోవిందజీ,
అశోకనిగహ టౌవర్ యం. 157, బాడ్వే, మదరాసు.

గ్యాల్వీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు పడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు
టకును తిరిపియు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
చుకో యేర్పాటుగముగా యేర్పాటుచేయునో అది ఇది
కోయనపుడు స్వల్పముగా చేయు రీతియను యాంతరికముల
1౪ అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
పాఠశాల శిక్షించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించ
గలర్చు మొటుపాఠపద్ధతులని లై సెన్సు యిప్పించి కంతుబడును.
జులై ౪వ తేది 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి వ్రాసులు జూలై నెల 1౪ తేది నుండి ప్రారంభమగును
వ్రాసులో చేరవలసిన విద్యార్థులు, జూన్ 31 వ తేదీని గాని
అంతకు పూర్వముగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పా
ఠాది ౨౭ ౦ శోకించో నికసింతుట కావలయును.
ఈ క్రింద పరిచయవారికి ప్రాప్తికొనుడు.

(41)) అండ్ కో, బ్రాడ్వే,
Gal 19 Broadway, 1